

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року

№ 19 (4098).

СУБОТА

12

ТРАВНЯ
1990 р.

Ціна 8 коп.

НА СВЯТІ ПАМ'ЯТІ

Не тільки 9 травня, а й кілька попередніх днів проходили в обласному центрі та по цілій Кіровоградщині під знаком зустрічей із ветеранами Великої Вітчизняної; у школах, вузах і технікумах, на підприємствах і в установах, в урочистій обстановці вітали колишніх воїнів-рятівників Європи від фашизму юні і старші — ті, хто народився і жив уже після війни, під мирним небом. У тих зустрічах було багато такого, що змушувало стиснутися серцю, що спонукало до глибокого роздуму про дні минулі.

ІЗ РОЗПОВІДІ В. І. ЧИНЧЕНКА, учасника зустрічі з ветеранами в СШ № 12 м. КІРОВОГРАДА:

— Ще від часів війни була на Завадівці братська могила. Гірко про це говорити, але до минулого року нікому не було до неї діла. Та знайшлися добрі люди, згадали про полеглих. Адміністрація і колектив заводу «Більшовик» подбали про впорядкування забутого поховання. І коли 8 травня у школі зібралися колишні учні — ветерани війни, то нинішні школярі могли з гордістю їм сказати, що одним занедбаним місцем Пам'яті менше стало... Того дня у школі був чудовий концерт. Запам'яталися пісні у виконанні Людми Окатюк, Валі Кононенко, Руслана Марченка. Щиро дякували їм та шефам-виробничникам з радгоспу «Зоря», панчеш-

ної фабрики, «Більшовик» ветерани М. З. Короб, П. А. Рибалко, М. А. Невмивайченко, Н. П. Головно...

Ранок 9 травня Кіровоград зустрів святково, але без помпезності. Майоріли повсюди прапори. Групи людей із квітами в руках прямували вулицями міста. У цей час біля меморіалів і на місцях солдатських поховань тисячі кіровоградців без великих промов і багатослів'я, у мовчазній скорботі й зі щирою вдячністю віддавали шану полеглим. Авторів цих рядків випало того ранку побувати біля Будинку офіцерів, куди прийшло немало ветеранів і молоді, де біля пам'ятника воїнові-визволителю завісала почесна варта піонерів та воїнів місцевого гарнізону... Так самолюдно й урочисто було біля меморіалу воїнам-червонозорівцям біля «Червоної зірки». На території стадіону спортклубу «Зірка» є скромний гранітний пам'ятник воїнам-спортсменам, які полягли в боях із фашистами. Тут відбувся невеликий імпровізований мітинг.

У цей час на площі Кірова звучала духовна музика. Тут збиралися учасники майбутнього походу на кріпосні вали, до Меморіалу Пам'яті. О 10-й годині ко-

лона рушила. На чолі її крокував військовий духовий оркестр, а слідом ішли сиві ветерани. Колона пройшла довгим людським коридором, чулися вигуки вітань, у руках багатьох пломеніли квіти.

Ритуал на Меморіалі Пам'яті був коротким. Звучали музика, слова вдячності перемоніям, промарширували колони воїнів місцевого гарнізону. На гранітні плити лягло безліч квітів.

Після цього свято не закінчилося. На площі Кірова відбувся концерт духової музики, потім звучали музичні записи... Проминувши загалом хвилююче, радісне, свято разом з тим залишило й гіркий присмак. Як і в минулі, застійні роки, все ж інколи звучали на ньому й псевдопатріотичні, порожні заклики та гасла. І не прозвучало із могутніх динаміків жодного слова українською мовою (якщо не рахувати кількох українських пісень під завісу свята). Як тоді бути із пам'яттю про тих 7 мільйонів українців, чий життя забрала війна? Як би вони поцінували сьогоднішню «забудькуватість» нащадків, а разом з тим — і організаторів офіційної частини свята? Може, хоч би нагадали декому поетові: «Я єсть народ, якого правди сила ніким зловована ще не була...»?

Наш кор.

На знімках: святкування 9 травня 1990 року.
Фото Є. ПЕРЕПЕЧІ.

СТАТИСТИКА. За даними Міністерства охорони здоров'я СРСР, за раз у країні виявлено 440 носіїв вірусу СНІДу. Більшість із них — діти. Майже всі вони заражені в медичних стаціонарах.

НАУКОВИЙ ПРОГНОЗ.

До кінця року число вірусносіїв перевищить 1600. До кінця десятиліття — 1,5 мільйона. До 2006 року їх буде 50 мільйонів.

[Із газети «Магано-ліс-експрес»].

Які страшні цифри, чи не правда? Важко повірити, що там, де на карту ставився людське життя, чи (що іще жакхливше) — життя наших дітей, можуть бути аж такі непереборні причини, які заважають застрахуватися ні в яких гріхах неповиним людям від «чуми ХХ століття». Здавалося б, цей жакхливий злочин — піддавати постійному ризику всіх, хто змушений користуватися послугами нашої медицини, — повинен якнайшвидше бути якщо не покараним, то, принаймні, припиненим. Але, на жаль, мусимо констатувати: зараз медичні стаціонари отримують таку мізерну кількість шприців одноразового користування, що про це припинення просто недоречно говорити.

Приміром, якщо обласній дитячій лікарні на добу потрібно близько 4 тисяч одноразових шприців, то вона їх одержує (і то нерегулярно) приблизно тисяч по десять на квартал. І це при тому всьому, що дитячі лікувальні заклади забезпечуються даними шприцями в першу чергу. Що вже говорити про «дорослі» лікарні.

Спеціалісти вважають, що повністю забезпечити медичні установи безпечними шприцями можна буде не раніше, як у 1992—1993 роках (і це при тому, що не тільки збільшиться їхній ввіз із-за кордону, а й вчасно стануть до ладу радянські підприємства по їх випуску).

А поки що страшний дефіцит даної продукції дозволяє декому й руки погріти на цьому. Такий висновок напрашується з результатів перевірки групою робітничого контролю Ленінського району магазину «Медтехніка», де займаються розподілом шприців між медичними закладами області.

Ось лише кілька прикладів порушень.

На складі знайдено 77 тисяч штук імпортих шприців одноразового користування, які завезли сюди ще 7 березня, але до 1 квітня вони не були оприбутковані. Хоча згідно з правилами приймального акту має бути складений протягом трьох днів.

Не завжди витримуються встановлений коефіцієнт при розподілі шприців між лікувальними закладами — одним вони недодаються, а іншим — чомусь передаються.

Дуже оригінальний спосіб позбутися надокучливих покупців знайшла продавець-кіоскер магазину Є. Ю. Каплун. На питання «замаскованого» члена робітничого контролю про шприци вона відповіла, що зовсім їх не одержує. Хоча, як виявилось, лише в березні кіоском реалізовано 255 штук даного товару. Не менш цікаво й

те, що в цей час у підсобному приміщенні у тов. І. І. Чмучової знаходилось 310 шприців одноразового використання та ще й три апарати для вимірювання артеріального тиску в комплекті з фонендоскопами, якими на вітрині, як кажуть, і не пахло.

Ці та ряд інших дрібніших порушень я попросила прокоментувати заступника начальника обласного відділу охорони здоров'я М. Ф. Шевчука. На його думку, ці факти не заслуговують особливої уваги, оскільки це все не більше, як прояви халатності у виконанні своїх обов'язків. Я згодна з Миколою Федоровичем у тому, що крапля в морі погоди не зробить. Проте, якщо поглянути, що стоїть за кожним недодержаним шприцом, то, на мою думку, їх слід рахувати не сотнями, навіть не десятками, а одиницями й відпускати зі справжньою аптечною точністю.

І М. Ф. Шевчук, і директор обласного підприємства по торгівлі медтехнікою І. В. Коваль вважають, що ці факти порушень — рецидиви колишніх порядків організації, коли там «таке робилось!». На щастя, минулого року цим зацікавилися народний контроль, обласна преса, що й привело до зміни керівництва. І. В. Коваль у своєму кріслі лише кілька місяців. Зрозуміло, що відразу «навести порядок», як він збирається це зробити, непросто. Тому не робитимемо й ми передчасних висновків, а завітаємо до «Медтехніки» через кілька місяців.

Н. ХОМИЧ.

м. Кіровоград.

І ВДОСТАЛЬ СТАНЕ ПОРЦЕЛЯНИ

Чи багато хто знає, що найкращу на Україні порцеляну випускають не десь по столицях, а саме на рідній Кіровоградщині, конкретно — у Світловодську? Головні достоїнства її — найвищої проби білізна та чудовий ручний розпис. Проте чи потішить це жителів нашої області? Дуже сумнівно, оскільки декому з них ніколи не доводиться пити чай навіть із алюмінієвих кружок. Тож, про особливу вишуканість посуду дбати ніяк.

А було ж таке, що й повертали бази «неходову» продукцію (ті самі фарфорові кружки, тобто — чашки без блюдця) заводів. І не так давно це бувало — всього три роки тому. Куди ж усе це поділося, й, головне, коли воно знову з'явиться на прилавках магазинів? Спробуємо пошукати відповіді разом.

Річ у тім, що Світловодський порцеляновий завод взагалі нібито офіційно й не існує. Є у місті завод «Керамік», але кераміку на ньому давно не випускають. Колись основною продукцією підприємства була цегла, а потім — черепиця й майоліка. Проте потреба у цих виробках була нижчою, ніж у тій же порцеляні, яка згодом тільки й пишилася в асортименті заводської продукції.

Як це часто трапляється на наших підприємствах, про відповідність старих приміщень вимогам нормального виробництва нової продукції керівництву й колективу підбати не було змоги. Щось підбудували, щось до-

будували, і зараз майже всі цехи настільки перевантажені, що пробратися вузесенькими проходами між височенними купами різних горщиків — не дуже й безпечно, особливо людині нетренованій. Не зайве буде повідомити, що майже половину робіт на заводі — 49,3 процента — немеханізовано. А багато що із ганзваної механізації — виготовлено тут же на підприємстві заводськими умільцями.

Проте, незважаючи на це, «Керамік» постійно справляється з планами і має прибутки. Тільки от чому не відчуваємо цього ми, покупці? На мою думку, причин кілька. Головна з них, безперечно, полягає у зростаючому розриві між попитом і пропозицією та у відсутності механізмів їх регулювання. Не можна сказати, що ні при чому тут і злочасна супутниця нашої економіки — інфляція. Хоча посуд — не золото й не срібло, та за відсутності останніх і ним не гребують, щоб хоч якось захиститися від поступового знецінення своїх заощаджень. Немало важить і те, що в умовах колективного підприємства, на який підприємство перейшло минулого року, з'явилася можливість відмовлятися від економічно невигідних замовлень. Адже тепер кожен член колективу бере участь у плануванні й розподілі прибутків. Зрозуміло, що підприємствам зараз вигідніше випускати продукцію дорожчу. «Керамік», можна

сказати, цим не зловживає, хоча такі тенденції помітні й тут.

Тепер — про головне: чи зможемо ми найближчим часом побачити найкращу на Україні порцеляну на прилавках магазинів. Дуже не хотілось би радити читачам запастись алюмінієвими кружками, але поки що різкого збільшення випуску продукції не передбачається. Проте ці нотатки для того й писалися, щоб дати читачам надію на кращі часи. Думаю, ми ще доведемо «тим американцям» з їхньою типовою карикатурою, де вони зображають радянську сім'ю за столом, на якому тільки варена бульба, хліб та здоровенні кружки, — що вони дуже помиляються...

Правда, до моменту, коли щось має кардинально змінитися, доведеться почекати. Не багато й не мало — чотири роки. Саме за цей час, як сказала начальник планового відділу Л. Г. Сементковська, на світловодському «Кераміку» мають розширити виробництво (за рахунок побудови нових цехів) настільки, що випуск продукції збільшиться майже вдвічі. Лишається тільки сподіватися на щасливе й, головне, своєчасне завершення будівництва. Адже кажуть: краще пізно, ніж ніколи.

Н. СЕЛЕЦЬКА.

м. Світловодськ.

«ПТИЦА ЩАСТЯ ЗАВТРАШНЬОГО ДНЯ»

На жаль, збереження природи у наш час стало однією з найболючіших проблем. А як дивляться на стан природи наші діти? Про це можна довідатися на виставці «Екологія очима дітей», на якій представлено понад сорок робіт учнів Кіровоградської художньої школи. Працює виставка у Кіровоградському міському Паладі культури імені І. С. Компанієць. Цікава виставка тим, що це — погляд спад-

коємців того середовища, яке їм залишають дорослі. І, відверто кажучи, мене цей погляд злякав.

Велика черга біля пункту видачі чистої води. Це — картина Лени Турської «Чиста вода». Черепи, кістки, люди у протигазах. Так намалював наше майбутнє Діма Кисельов (робота «Діти землі»). Жорстокою іронією наповнена картина Оксани Батуріної «Птиця щастя за-

втрашеного дня». Спалені ліси, брудна вода, задимлене повітря...

Лякають і самі назви дитячих картин: «Сучасний монстр» Вячеслава Ковальова, «Вмираюча планета» Тані Димури, «Чудо-юдо димовий» Ігоря Литвиненка...

І страшно, і сумно. Невже в таких умовах будуть жити наші діти?

Г. ХАРИТОНОВ.

СРІБНІ КРИЛА ПЕРЕМОГИ

Останні бойові вильоти нашого 15 гвардійського Севастопольського Червонопрапорного бомбардувального авіаполку пригадуються особливо чітко. Бо в ті дні, коли вже відчувалася близькість перемоги, втрати — і давніші, й ближчі — були особливо відчутними... Так, у перший місяць війни льотчики полку здійснили 707 бойових вильотів, скинувши на позиції ворога 720 тонн авіабомб, збили 21 ворожого винищувача, знешкодили чимало наземної фашистської техніки. Та з перших же днів довелося лічити й свої власні втрати — десятки першокласних льотчиків навкіс лягли у рідну землю, десятки літаків згоріли у вогнях безперервних боїв.

Захищаючи блокадний Ленінград, за три місяці здійснили 612 бойових вильотів, кожен четвертий з яких був груповим. Знищили десятки фашистських літаків просто на аеродромах, кілька ворожих винищувачів.

Полк утратив 22 бойові машини і по шестеро із кожних десяти льотної складу... 1943 рік. Протягом перших семи місяців льотному й інженерному складу довелося двічі переформуватися

й перевчатися воювати на нових літаках. Були втрати — втрачали бойових товаришів і техніку. Озираючись на роки війни, найперше пригадуємо полеглих у боях наших побратимів-льотчиків — а таких тільки у нашому полку аж 200 чоловік...

Для ветеранів нашого бомбардувального авіаполку, який входив до складу 4-ої гвардійської Брянсько-Берлінської Червонопрапорної авіадивізії авіації далекої дії, свято Перемоги — подвійне. У Кіровограді збереться близько двохсот ветеранів двох колишніх авіаполків, їхні дружини, діти й онуки, члени сімей полеглих льотчиків, учні підшефної школи-інтернату, представники преси. Мета цього зібрання — відзначити разом із днем Перемоги й 50-річчя від дня заснування полку (а сталося це 4 серпня 1940 року в місті Могильові (Білорусія).

Першим командиром полку був майор О. І. Кобець, комісаром — Я. Ф. Мар'янівський, начальником штабу — В. М. Шней, інженером — К. С. Вартанян. Участь в боях із фашистами полк почав брати з першого дня війни, коли групою в складі 27 літаків завдав бомбового удару по фашистах на аеродромі Сувалки у Східній Пруссії.

Пізніше наш полк було переформовано у військову частину іншого профілю з передачею їй нашого гвардійського

прапора. Але пам'ять про бойове побратимство, про спільну льотну службу й надалі об'єднує нас, ветеранів колишнього 15-го гвардійського БАП. За післявоєнні роки проведено немало зустрічей однополчан, в тому числі й у Кіровограді, Москві, Ленінграді, Борисполі, Гомелі, Севастополі. Серед найактивніших у ветеранській роботі — голова ради ветеранів полку В. І. Кораблін, С. М. Кравцов, Т. Ф. Костюков, І. О. Сіроткін, В. С. Панченко, Б. О. Маслов. Плідні зв'язки еднають нас і ветеранами інших авіаполків. Так що пісенні слова — «не старіють душі багатьох ветеранів» — і прабагатьох наших товаришів, колишніх льотчиків.

В. НЕЛЬГА,
ветеран авіаполку.
м. Кіровоград.

На знімку: колишні льотчики 15 гвардійського БАП АДД з учнями Кіровоградської школи-інтернату.

НА ТЕРЕЗАХ БОЛЮ І ПАМ'ЯТІ

ВІДЛУННЯ ТЕМИ

Не буде перебільшенням сказати: найскорботніші спомини залишила нам Велика Вітчизняна. Минуло сорок п'ять літ з часу її закінчення, а ми знову й знову споминаємо непомірні втрати, принесені народом нашим на вігвар Перемоги. Тільки в ході боїв за наш район загинуло більше п'яти тисяч бійців. 862 з них — невідомі. В районі 21 братська могила.

Це — статистика. Цифри. А за кожним винарбуванням на пам'ятниках прізвищем — жива пам'ять, за кожним невідомим іменем — надія, жива й нині, коли сорок п'ять років минуло від останнього дня війни. Коли вже тих, хто пропав безвісти, не чекають удома. Коли вони стали пам'яттю, обрамленою траурною стрічкою і білими крилами вишитих рушників. Це — вдома, де лишилися матері. І — поодинокі солдатські могили від Москви до Берліна, через усю Україну, і не на кожній з них стоїть обеліск. Тривожать прах загинувших КамАЗи і ЗІЛі, а десь — і плуг...

Була одна така могила у Білозерному. Доглядали її дві жінки. У тій могилі від війни покоїлося 12 воїнів. А коли вирішили перенести прах загинувших до братської могили, жінки просили не чіпати його... Постаріли бабусі. Позмирили. Хату купили інші люди. Потім перепродували ще. А могили чиясь недобра душа розорала. Щоб розширити город.

Шукали сліди поховання на ділянці в десять метрів довкола аказаного місця, — розповідає І. І. Пономаренко, голова Куцівської сільради, — не знайшли... А на Куцівці, неподалік залізниці, також є могила, але де саме вона — встановити важко. Очевидці стверджують, що поховали солдата в околі, де було багато боеприпасів. Так що розкопок проводити не можна.

Такі приклади непоодинокі. У Новгородці, на вулиці Дзержинського, — майже така сама історія. Хтось колись розрівняв земляний горбок, прибавивши собі якийсь метр городу. Хто саме — тепер встановити неможливо. Але запитаймо себе: що ж ми за люди такі, якщо дозволяємо собі глумитися (інакше й не скажеш) над пам'яттю загинувших?

Ось у Верблюжці поодинокі солдатські могили дбайливо доглянуті — тут їх беруть, як святині. І це найперше тому, що юних верблужчан виховують на бойових традиціях, вчать шанувати пам'ять полеглих. Вчать не словами, а власним прикладом. Як тут не згадати вчителя Г. В. Григора, котрий, працюючи в школі, впродовж багатьох років разом з червоними слідопитами проводив пошукову роботу! Відновлено багато

імен загинувших, відшукано сотні сімей полеглих у боях за Верблюжку. Багаторічний матеріал стає надбанням сільського музею, до створення якого особливо багато докладав ентузіаст О. О. Іванов.

На Сталінських хуторах (так називають віддалений куток Верблюжки) вже майже й не лишилося мешканців. Порожні хати, що зяють віконними дірками, хазі терну, дереви, шипшини. Та ось у низині — привітна хатка, де живе нині Л. С. Тимофєєва. Про війну вона, тоді підліток, багато чого пам'ятає. Пригадує:

— Он там, під узгірком, проходила передова. Ще й досі часом гілзу в траві побачиш. Як бій затихав, наші матері йшли вночі на поле бою і шукали живих. А нас, дівчат, посилали потім до тих людей, чиїх родичів знайшли, бо верблужських тоді багато воювало тут на фронті. Полеглих зносили до купи, а поранених перевозили в погребі. Не всіх урятували; пам'ятаю, один солдат помер від дизентерії, інший — від ран. Поруч їх і поховали.

Бабусі з Білозерного, Л. Л. Коваленко, тепер вже немає на світі. Вона колись, за життя, розповідала, як у роки війни до одного із сусідніх дворів підійшли солдати, принесли на шинелі полеглого товариша. Сказали, що то Сергій Попов, знали пілотики, постояли над ним, а потім у окопі над берегом і поховали. Час зітер у пам'яті, де саме те місце, бабуса не змогла його пригадати.

А ось спогади жителя села Спасозого — М. С. Хмари: «Це було в 1943 році. Коли польовий військкомат проводив мобілізацію, я і мій одноліток Григорій Гончаренко познайомилися з офіцером Петром Васильовичем Грубовим, який командував ротою. Родом він був із Хімок Московської області. Сидимо неподалік хат, розмовляємо. «Я везучий, хлопці, — каже офіцер, — ось три роки воюю. Майже весь час на передовій, а жодної подранини на тілі. Я і вас до себе візьму». Коли тут, де не візьмись, з-за горизонту — ворожі літаки. Прошили землю кулями, а тоді розвернулися і за другим заходом — бомбити. Мене тяжко поранило, тож і закінчив там воювати. А тіло офіцера по шматках зібрали солдати й поховали між акацією і шовковицею. Довго та могила стояла, доглядали її ми. А потім переїхали сюди, ближче до центру. Я ходив не раз у сільраду, щоб увічнити пам'ять офіцера на обеліску братської могили. Обіцяли, обіцяли — та й забули. Згодом могили просто розорали. Ото й усе...».

Стільки їх, тих могил, базіменних, одиничних, що за-

губилися в степу і по сільських городах та садках... Тепер, коли минуло майже півстоліття, скільки треба старань, щоб відшукати зарослі травові могили, щоб винарбувати на надгробних плитах нові імена — тих, кого країна вважала пропалими безвісти, а місцеві жителі — невідомими.

У нашому районі ще в листопаді минулого року згідно рішення райвиконкому, було створено редакційну комісію по підготовці Книги Пам'яті. До цього унікального видання буде занесено списки всіх, хто загинув при звільненні нашого району, та земляків, котрі не повернулися з війни. З цього приводу був матеріал в обласній газеті. Однак, на превеликий жаль, про Новгородківський район там не згадувалось. Очевидно районна комісія надто заорганізувалася і «засекретила» свою роботу, подумалося... Зараз, щоправда, комісія нарешті активізувалася. З одним із її членів, ветераном війни О. А. Голубом, я розмовляла. З великим хвилюванням, якому мало слів, він розповідав про важливість самої акції та про те, що йому вдалося зробити. А наостанок із гіркою мовчав:

— Чогось молоді зовсім самоусунулися від цієї роботи. Забуває не тільки про загинувших, а й про ветеранів війни. Ми вже старіємо; одійдемо, а молоді і забуде про все, що пов'язане з минулою війною... Чому в них стільки байдужості?!

Посивілий ветеран змовк, неначе шукав відповіді на поставлене ним же самим запитання. А мені пригадалася недавній випадок з автобусом. До відходу залишалося дві-три хвилини. Салон буквально штурмували, та нарешті одні повсідалися, інші поставали «ялинкою», бо так тіснувало було. На передньому сидінні сів дідусь років сімдесяти, інвалід. Та ось на нього накиннулися дві жінки: вставай, мовляв, бо тут, баче, наші місця. Встав дідусь. Стоїть, а вони повсідалися, і давай лаяти на весь автобус молоді, яка не поступалася місцем інвалідам. В автобусі справді сиділо чимало молодих, та ніхто не встав. Дідусь і далі стояв. Нарешті вже немолода жінка поступилася йому своїм місцем...

Подумалося не тільки про байдужу молоді, а й про інше: чого ж усе-таки вона не навчилася доброти!

Повернімося до Пам'яті. Повернімося адекватно до братських могил. Повернімося душою до осмислення своєї людської природи. І одвічного людського обов'язку.

К. КОВАЛЬЧУК.

Новгородківський район.

ЧЕТВЕРТА СТОРІНКА

12 ТРАВНЯ 1990 РОКУ

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

ХОЧУ
ЛИСТУ-
ВАТИСЯ

Добрий день, дорогі читачі. Черговий випуск рубрики «Хочу листуватися» до ваших послуг. Хто бажає завести нових друзів по листуванню, приготуйте, будь ласка, записнички. Сьогодні друкуємо адреси юнаків і дівчат, які захоплюються спортом. Дехто з них сам займається, інші просто «болільники», але спільну мову, гадаємо, знайдете, якщо напишете:

Івану Радугу. Йому 22 роки, працює шофером. Проживає за адресою: 317140. Кіровоградський р-н, с. Грузьке.

Олені Сергієнко. 316003, Кіровоград, вул. Леваневського, 63/42.

Олександрі Белінському, 317501. Добровільницький р-н, с. Піщаний Брід, вул. Поштова, 38.

Спорт, музикою, цікавими книгами захоплюється Світлана Щотчикова (317912, Олександрія, вул. Новопразька, 22, кв. 5).

Юлія Худіна (317537. Новоархангельський р-н, с. Ганнівка).

Володимир Заваруха (316029. Кіровоград, вул. Пацеза, 12, корп. 1, кв. 72).

У селі Запашка Маловисківського району проживає десятикласник Сергій Рєва, що теж чекає листів від нових друзів. (Поштовий індекс 317444).

Кіровоград, 20, вул. Б. Хмельницького, 284, індекс 316020. За цією адресою чекає листів Тетяна Танюшкіна.

А Любі Криворучко адресуйте листи: 317410. Новомиргородський р-н, с. Листопадово, вул. Перемоги, 92.

Сергій ГАВРИЛЕНКО привіз із Афганістану тяжке поранення і медаль «За відвагу». Перше одержав в одному з боїв, коли душмани обстріляли їхню групу з гранатометів, а нагорода дісталась за те, що не ховався за чужими спинами: тому вона й називається — за відвагу.

Кожен з нас відкриває для себе почуття Батьківщини. Сергій відкрив його там, на далекій палаючій землі. Короткими чужими ночами спиналась йому рідна сторона, де думали про нього, з нетерпінням чекали солдатських вісточок.

Тепер усе позаду, тільки спохоли пережитого ні-ні, та й увірваться в його спокій. І тоді, як в кіно, прокручуються кадри важких переходів, жорстоких боїв, тоді зринають в пам'яті хлопці-побратими, котрі верталися в Союз, — хто з нагородами, а хто й без них — в проклятому людськи й долею «Чорному тюльпані».

Другий рік в Афганістані воюють без «обмеженого контингенту...», другий рік не стікають кров'ю в далекіх горах радянські солдати. Тепер вони захищаються від куль і осколків по цей бік кордону, бо з'явилися Сумгаїт, Фергана, Баку... І не легше матері, сивіючій над холодною цинковою труною, від того — привезена вона з «Афгану» чи з розтерзаних ферганських вулиць...

У Сергія ГАВРИЛЕНКА підрастають діти. Вони дивляться на татову медаль і ще не знають, що за нею — тяжкі бої, часом напівголодні дні і ночі, смерть і каліцтво бойових побратимів...

Нехай вони про це не знають...

Фото В. ЧОРНОМОРЦЯ.

Новоукраїнський район.

ВІД КОРИСТІ БУВАЄ ШКОДА?

РОЗДУМ НА ПОРОЗІ ПОРОЖНЬОГО КАФЕ

Іноколи здається: люди так пристосувалися до численних інстанцій, присутніх у цьому житті, що кроку не ступлять без них. Не виключено, що й «Молодому комунарові» цього року судилося виступити в ролі такої «необов'язкової» інстанції. Бо не встиг автор цих рядків розпрощатися зі Світловодськом, як появився на світ лист, адресований міським виконкомом у жек № 4, згідно з яким жек № 4 мав би розірвати договір про аренду приміщення із міським комбінатом громадського харчування...

Втім, такий, здавалось би, простий вихід із конфлікту виявився наслідком доволі запутаного клубка подій. Причиною всьому стала суперечка за колишнє кафе «Лілія». Тут зіткнулися інтереси, з одного боку — міського підліткового клубу «Олімпік» (працює під егідою однойменного виробничого об'єднання), а з іншого — харчовиків. У в'язанні стосунків виявилися втягнутими обком комсомолу, воїни-інтернаціоналісти, облвиконком. Нарешті появився на світ документ, підписаний генеральним директором обласного виробничо-торгівельного об'єднання громадського харчування О. С. Пугачовим. Прочитуюмо звіт:

«...У зв'язку з гострою нестачею продовольчих ресурсів, через перебої в постачанні кондитерськими виробами підприємства громадського харчування міста і магазинів у липні (1989 року — С. П.) розпочато переспеціалізацію низькорентабельного кафе «Лілія» під кондитерський цех... Реконструкція ведеться без припинення виробничої діяльності. Так, в 1989 році на існуючих потужностях колишнього кафе «Лілія» вироблено кондитерських виробів на суму 93,9 тис. карбованців. Нині проводиться реконструкція обіднього залу кафе, що дозволить збільшити його потужність у два рази».

Зі слів директора міського комбінату громадського харчування «Світловодськ» Л. Г. Тарасенка:

«У кафе «Лілія» немає майбутнього. Але ми боремося за кожен квадратний метр виробничих площ; постійно ведемо будівництво, та площ все одно не вистачає. Тому з 10 травня візьмемося за «Лілію»... Розширимо кондитерський цех, обладнаємо необхідні нам склади. «Олімпікові» ці площі не віддамо, досить того, що вони у нас колишній бар відхопили. Компроміс можливий лише за умови, що місто виділить нам аналогічну площу, і не колись у майбутньому (знаєте, скільки обцяного ждуть), а одразу, вже тепер!»

І ось ми оглядаємо приміщення підліткового клубу «Олімпік». Кілька невеликих кімнат для занять гуртків (займають їх по черзі), більший зал, де репетирує

клубний ВІА та проводяться масові заходи. Нарешті — колишній бар, а нині — зал для занять танцювального гуртка. Тут якраз ведуться силами самих же працівників клубу опоряджувальні роботи — білування, фарбування. За стіною (у цьому місці колись були двері, та довелося їх замурувати, зауважує директор «Олімпіка» О. Л. Загребельна) — те, що колись називалося кафе «Лілія», а поруч з ним — буфет № 2 комбінату громадського харчування та кондитерський цех.

Чому кафе закрили? — буфетниця Ольга Шевчук знизує плечима. — Певно, тому, що мало хто сюди завертав, плану не виконували.

Заходимо до колишньої «Лілії» з чорного ходу. Порожня колишня кухня, посудомийка, роздача, далі зал, а за ним — просторий хол (в кращі для кафе часи був хіба за роздягалку), далі — власне роздягалка (за перегородкою — купа старих стільців), туалетні кімнатки... А де ж трудолюбиві будівельники, де реконструкція без припинення випуску продукції, про які пише шановний О. С. Пугачов? Сюди, в ці порожні ще з минулого року зали не долітає навіть запах виробів кондитерського цеху, розташованого на іншому кінці будинку, за буфетом. До речі, цех цей працював на тих самих площах і тоді, коли «Лілія» була ще діючим кафе. Так що генеральний директор припускається, м'яко кажучи, неточності, стверджуючи, нібито «на існуючих потужностях» кафе «Лілія» щось там вироблено...

Втім, навіть генеральний директор може помилятися, тож не будемо тут надто строгими. Хоча й при найбільшій поблажливості незрозуміло, чого харчовики вважають ці площі своїми. Досить зазирнути до бухгалтерських книг, щоб переконатися: приміщення належить жеку № 4, за що комбінат (як, до речі, й виробниче об'єднання — за клуб «Олімпік») виплачує щомісяця оренду платю. За буфет, кондитерський цех і порожнє кафе (без врахування опалення) це складає 538 карбованців 16 копійок. Із них на кафе припадає щось близько трьохсот карбованців. За півроку, відколи кафе не діє, це складає... Віт цими підрахунками краще хай займаються самі харчовики — гроші бо їхні. А от щодо доцільності розширення площ «Олімпіка»...

У нас давні проблеми із виділенням площ для роботи з підлітками, — сказала начальник жеку № 4 В. В. Зубкова. — Приміром, наш жек не має свого приміщення для організації гурткової роботи. Тому, дбаючи про зайнятість підлітків у позавуличний час, ми підтримуємо думку про передачу порожнього кафе «Олімпікові». Кажу це, незважаючи на те, що оренда

плата за ці площі після цього має знизитися — згідно нормативів для дитячих закладів. Однак чи розумно заробляти копійки, забуваючи про найдорожче — дітей?...

Валентина Володимирівна сказала про те, про що якимось обминали говорити і директор, і головний технолог комбінату С. В. Гузанова, з якою теж довелося говорити про долю порожнього кафе. Ні, в Світловодську ніхто не проти того, щоб дбати про інтереси й зайнятість дітей. Але інтереси виробництва — над усе! Давайте ж задумаємося на мить: чи ж нормально це, що виробництво для багатьох (особливо керівних) товаришів заступило людину? І не просто людину, а підлітка. Янось ніби само собою виходить у тих, хто відповідає за цифри і плани: дітям віддавайте, мовляв, те, що залишиться від задоволення наших потреб. Чому ж все-таки ми й тут забуваємо, що виробництво має існувати для людини, а не навпаки?

Навіть побіжне знайомство із господарством комбінату громадського харчування дає всі підстави для висновку, що 291 квадратний метр площі колишньої «Лілії» — це якась дешиця для потужного підприємства харчовиків, яке об'єднує десятки їдалень, магазинів, підсобних цехів. Та навіть цією дешицею не можуть поступитися на користь дітям. Певно, маємо тут справу з іще одним стереотипом байдужості, й вина в цьому не стільки ж самих харчовиків, скільки певного укладу життя, яке ми нині намагаємося перебудувати.

Цього разу, справа була майже вирішеною ще до публікації. Хоча й тепер певності в тому, що все безумовно повернуло на краще, на користь дітям, бути не може. І, знову ж таки, причини для побоювань треба шукати не в позиції харчовиків (ім у чомусь можна й поспівчувати), а в самому підході до матеріального забезпечення позашкільних дитячих закладів, і підліткових клубів у тому числі. Врешті, й виробниче об'єднання «Олімпік», повпред асесильного союзного відомства, могло б предметніше дбати про організацію дозвілля юних світловодців. Для цього треба хоч би частину прибутків підприємства, які сьогодні забирає «центр», залишити в Світловодську, в розпорядженні колективу заводу чи новообраної міської Ради народних депутатів. Та це, як ми всі розуміємо, справа майбутнього (можливо не такого й далекого). Поки воно не настало, мусимо виходити з того, що маємо. А маємо ми порожнє вже півроку приміщення «Лілії», яке може дуже прислужитися для зміцнення матеріальної бази підліткового клубу «Олімпік»...

С. ПЕТРЕНКО.

м. Світловодськ.

Хто нас ВИЗВОЛЯВ?

Протягом багатьох років у нашій області працюють пошукові загони в рамках Всесоюзної операції «Згадаймо всіх поименно». Основна мета пошуку — встановлення імен ветеранів-визволителів області, глибоке пізнання історії підпілля, партизанського руху, встановлення номерів частин, які брали участь в оборонних боях за міста і села області.

Напередодні 45-річчя Перемоги в Кіровограді зібралися представники пошукових загонів із 24 районів і міст області на свій І обласний зліт.

У дводенному зльоті взяли участь представники ветеранських та громадських орга-

нізацій, облвійськкомату, державного обласного архіву, а також учні, котрі займаються пошуковою роботою.

Перед пошуковцями виступили учасник визволення Кіровоградщини ветеран 57 армії І. Ф. Баріш, ветеран І. Т. Артеменко, Г. В. Кулик, консультант Товариства охорони пам'яті історії та культури А. П. Медведєва, відповідальний секретар обласної ради воїнів запасу С. Я. Свиридов. Цікавини були виступи пошуковців Лариси Сухомлині із СШ № 12 м. Олександрії та Алли Можаро — директора музею бойової слави Воїнської СШ Олександрійського району. З доповіддю про стан пошукової роботи в області виступив заступник голови обласної координаційної Ради

пошукових загонів, керівник музею «Визволення Кіровоградщини» В. П. Присяжнюк.

Після пленарного засідання відбулася робота секцій: підпілля і партизанський рух, односельці в роки війни, оборона області, по бойових частинах і підрозділах.

Учасники зльоту відвідали музей «Визволення Кіровоградщини», який працює в СШ № 22 м. Кіровограда. Було вирішено, що цей музей стане центром військово-патріотичного виховання в області.

Завершився зліт урочистою лінійною біля Вічного вогню на меморіальному кладовищі.

Обласна координаційна Рада пошукових загонів.

НЕЗАЛЕЖНИЙ «К П»? *

Якось на одному із засідань бюро обкому комсомолу Ігор Ермаков, другий секретар Кіровоградського міського ЛКСМУ прокопався цікавим фактом: «прожектористи» почали заливати гарячий смалець за шкіру скупникам і перекупникам, спекулянтам різного калібру, які ще не так давно вільно почувалися на критому ринку.

Зрозуміло, що скільки б і хто не робив рейдів на отому ринку, не хапав нечесних на руку, вони, доки будуть перебігати в економіці, це зло не викоринять. Однак, є надія, що завдяки таким рейдам випадків «купи-продай» з-під поли поменшає.

Критичний ринок наповнений в останні місяці не лише товарами, назви яких можна десь ще про-

читати в газетах, а й за морськими новинками. Зачастили до нас і поляки, в котрих з кров'ю перерається тяга до гендлярства. Торгували, ніхто не ціпав. А в цей час робітники до сьомого поту по суботах робили план підприємства. Першим не стерпіло ВО «Радій». З його ініціативи вирушили члени «КП» об'єднання разом з працівниками відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності та спекуляцією Кіровоградського райвиконкому (м. Кіровоград) у рейд.

Результат — конфісковано товару на одну тисячу карбованців.

Частина речей, на яких наживалися спекулянти, була розпродана на самому підприємстві. Як бачимо, користь від роботи «прожектористів» подвійна.

І ще одне. На таких підприємствах як «Радій», «Друкмаш», «Червона зірка», «Гідросила» не дають спокійно жити неробам і ледацюгам, прогульникам і п'яничкам штаби «КП». Що цікаво — дівість тут простежується чітко: кожна чи то перевірка, чи то рейд виноситься на обговорення у кабінети керівництва. За певний, вказаний чітко строк, треба ліквідувати недоліки, а також приймати суворі рішення щодо порушників дисципліни.

Скажемо, що нелегко доводиться «прожектористам». Бувають випадки і «тиску». У Кіровоградському міському комсомолу розповідали, що інколи після рейдів був «вплив». Виливався він здебільшого у телефонні дзвінки. Раділи по-товариськи, ну, при-

наймі, не рухати справу. Конкретно?

На жаль, все це правда, як і те, що назвати всі своїми іменами члени «КП» ще не можуть. Але, думається, настане час і все стане відомим.

Нині проробляються варіанти, як би ото звести до нуля чималу кількість любителів використовувати державний автотранспорт з власною метою. Не лише вантажівки, а й службові «Волги».

Приміром, біля державної установи виходить поважний солідний чоловік з дипломатом у руках. Відчинив задні двері «Волги», кинув дипломат, а сам вмотивувався на переднє сидіння і владно: «додому!».

Як з такими вчинками боротися? Всім відомо, ті, хто так їздить, все-таки і «прожектористів», у кращому випадку, на-

звуть дітьми. Але й діти бувають неслухняні.

* * *

А тепер — декілька запитань до Юрія Новіка, відповідального організатора профілактики правопорушень Кіровоградського міського ЛКСМУ.

КОР.: Сьогодні часто говорять: «Нам у такому вигляді комсомол не потрібен, нам те-то-те у такому вигляді...». Отже, у «такому вигляді» «КП» потрібний?

Ю. Н.: Так. Плюс удосконалення й урізноманітнення форм роботи. Приміром, треба взятися за те, що раніше тримали за десятком дверей. Я про те ж катання на «Волгах», будівництво дач (підвоз матеріалу)...

КОР.: «Комсомольський прожектор» — самостійний, незалежний?

Ю. Н.: Проводимо рейди здебільшого разом з працівниками відділу боротьби з розкраданням соціалістичної власності та спекуляцією. Так цікавіше і компетентніше.

КОР.: Часто доводиться чути, що рейди «прожектористів» — це дитячі забавки. Твоя, Юрію, думка?

Ю. Н.: Тоді що робити: запліщити повіки і хай очі не бачать, серце не болить? Ні, я проти такої думки. Варто боротися з недоліками, а ще краще — попереджати їх. Ні в якому разі не попускати в боротьбі зі спекуляцією, бо як результат, утвориться досить міцна мафія.

КОР.: Важко, мафія в Кіровограді нема?

Ю. Н.: Я цього не говорив... як і те, що вона є.

О. ШТАДЧЕНКО, Ю. ЯРОВИЙ.

З ТЕЛЕФОННИХ ДЗВІНКІВ

«Біля критого ринку, на перехресті доріг, коли проїжджають тролейбуси, інколи вночі видно як удень: дрони чи то від замикання, чи ще від чогось, буквально палають вогнем».

«Де ділася мінеральна вода, чималий вибір солодких газованих напоїв? Можливо, то лише перед виборами нас балували широким асортиментом».

«Міліція (ДАІ) не помічає рокерів, які прямі-таки лякають не лише тих, хто переходить дороги, а й пішоходів. Для самовбивчості світлофори не існують».

«Коли спостерігаєш неподобство продавців горіличаних виробів, аж дивишся, до чого вони знахабніли. Поскаржитися теж не поскаржишся — обізвав п'яницею, алкоголіком, радо дасть книгу скарг, бо знає, всі соромляться записати там свою адресу».

«Вам не страшно, що бігають вулицями собаки? Їх боїться не лише моя дочка, а і я з чоловіком. Де їх стільки розвелось і чому не знищують?».

«Чому у вечірній і пізній години непротіжджою частиною вулиці Карла Маркса так часто роз'їжджає, порушуючи правила дорожнього руху, приватний автотранспорт? Міліціонери, котрі біля ресторану «Київ» чергують, на це уваги не звертають».

«Коли на вулицях, хоча б уже в центрі, з'являється в бочках квас?».

«Дозорець» надіється, що в наступному номері (якщо, звичайно, отримає) будуть дані відповіді на ці запитання.

«ВСЕ СТИКАЄ В СИНЮХУ»

Під таким заголовком 10 березня було видруковано критичний матеріал про забруднення у Вільшанці колись джерельно чистої і мальовничої ріки Синюхи. Редакція отримала відповідь з колгоспу «Аврора» за підписом його голови правління В. М. Шикіти:

«Критичні зауваження у вашій газеті в основному вірні».

Справа в тому, що ферма, яка розташована поблизу р. Синюхи, була збудована більше сорока років тому і негайно побудувати нову ферму нема можливості, але в цьому році одне приміщення закінчимо будувати і частину телят заберемо туди, решту телятників будуватимемо в майбутньому. Інші питання, які впливають на екологічну обстановку, і ми в змозі їх вирішувати — вирішуємо, про що конкретно йшла мова на засіданні правління колгоспу 15 березня цього року».

ЩЕ РАЗ ПРО ВІЛЬШАНКУ

Один з випусків «Дозорець», якщо читач пам'ятає, був присвячений роботі Вільшанського районного штабу «КП». Про що в

ньому лише не йшлося, однак... відповідь ми отримали тільки з «Аврори». Приємно, що хоч через сорок років (о, наша бездушність щодо себе, дітей, майбутнього!) тут спохватилися і почали щось робити. Хоча й, як нам думається, не з такими темпами, як від нас вимагає життя. Надіємось, що гнівка, яка все-таки залишається на подвір'ї, буде використана як добриво («КП» — радить!) на полях: вчасно вивозитиметься, а не стікатиме в річку.

Тим, хто вирішив відмовчатися, думаючи, що про них забули, нагадаємо: шановні голови районного об'єднання «Сільгоспхімія» В. І. Цимбаленко, шановна директор районного комбінату громадського харчування В. Ф. Марченко, шановні члени районного штабу «КП», — прочитайте ще раз ті рядки, де вас загадували критичним словом і зреагуйте на нього хоча б справою. А ми про неї вже якось дізнаємося і без відповідей (які однак вчасно не отримали) і будемо раді корисній справі. Аби лишень вона була.

ВАГОН-РЕСТОРАН

Як у народі кажуть, і їжачку зрозуміло, що у поїздах, які далеченько курсують, вагони-ресторани існують, так би мовити, для харчового задоволення наших з вами, шановні пасажири, потреб.

Це замість вступу, бо зараз, коли опишу один з випадків, що стався у поїзді № 62 «Кіровоград—Знам'янка» 14 квітня, почав думати, що вагони-ресторани створені для псування настрою.

Одним словом, пішов пообідати. На мій стіл офіціантка наносила стільки страви, що хоч додому забирай по приїзді. Її відповідь на моє запитання, що все не з'їм, бабахнула як грим серед ясного неба: «У нас — комплекс». Довелось довго пояснювати, що з комплексу відвідувач може вибрати те, що до смаку. Звичайно, за те й платити. На цьому можна б і закінчувати. Та ось біда — офіціантка ніяк не могла згадати свого прізвища. І ще одне — мінеральну воду тут давали за симпатією. Я, добре наговорившись, взяв дві пляшки. От мої земляки (мама з немовлям, жінка з хворою печінкою) почули напередодні одне слово: «нема». Коли й вони почали скаржитись — мінеральну воду «доставили» навіть у їх купе. Ото сервіс!

Шкода лише, що він, отой сервіс, став можливим після розмови з начальником поїзда Олександром Архиповичем Семенковим. Він і назвав тих, хто недобросовісно виконував свої обов'язки. Це — офіціантка Любов Василівна Лантух, за роботою якої під час конфлікту спостерігав її безпосередній начальник — директор вагону-ресторану Олександр Васильович Матвієнко.

ЩЕ ПРО ЗНАМ'ЯНКУ

На залізничному вокзалі у довідковому бюро другого травня отримати довідку було дуже важко, бо там чергувала Т. Шевченко, яка замість чіткої інформації грубо відповідала тим, хто до неї звертався. Цікаво, а як на це прореагує її керівництво?

Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

ДЕПУТАТСЬКІ ПОВНОВАЖЕННЯ ЗНЯТО

У мандатну комісію першої сесії міської Ради народних депутатів, яка розпочала роботу 4 травня 1990 р., надійшла заява довіреної особи одного з кандидатів у депутати міської Ради по 41 виборчому округу.

М. А. Міхальчук вказував, що група виборців не приймала участі у виборах, хоч згідно з протоколом дільничної виборчої комісії у виборах прийняло участь 100 відсотків виборців.

Перевіривши списки виборців по 41 округу, мандатна комісія переконалась, що дійс-

но позначок про участь у голосуванні осіб, що заявили про порушення закону про вибори, немає.

Більше того, з'ясувалось, що про стовідсоткову участь виборців у голосуванні не могло бути й мови, бо, судячи по списках виборців, їх проголосувало ледь більше 50 відсотків.

І хоч немає ніяких підстав говорити про прокуратору. причетність кандидата в депутати Хрикіна до порушень закону УРСР про вибори до місцевих Рад народних депутатів з боку

дільничної виборчої комісії, сесія міської Ради, керуючись статтею 3 Закону СРСР «Про статус народних депутатів в СРСР» вважала вибори депутата по 41 виборчому округу недійсними.

Тов. Хрикін має можливість звернутись з цього питання в народний суд.

Матеріали з цієї справи передаються в

В. МАРТИНЮК, депутат міської Ради, член мандатної комісії.

На знімку: незабутній Париж

ДІАЛОГИ В УЧИТЕЛЬСЬКІЙ

«В школі у нас є виховний урок, це наче невідільна телевізійна проповідь, де говорять про моральність, духовність, любов до ближнього». Далі лист розповідав про нечесність місцевого дільничного міліціонера, про те, що в селі із церкви вкрадено 13 ікон. «Так ось, шановна редакція, — завершують лист автори, — ми, молодь, майбутнє нашої країни. Батьківщина-мати може на нас поклатися, вихованих на таких яскравих життєвих прикладах???». І підпис — учні 10-А класу Злинської середньої школи № 1.

...Коли я показала копію цього листа, в учительській виникло пожевлення:

— Ні, це не вони писали, дивіться, тут «виховний урок», діти б ніколи так не сказали, вони звикли говорити «виховна година».

— А за ікони, то це правда.

— Та це ж добре, що вони пишуть такі листи!

— Що тут хорошого?
Марія Петрівна Мамонова, класний керівник, теж визнала, що її діти не писали того листа. Та справа, власне, не в ньому. Ми звикли, що виховна година — невід'ємна частина шкільного життя. А от чи справді під час цієї години йде процес виховання? Складний, непомітний, для кожної дитячої душі різний. Наскільки вони ефективні, такі уроки? Запитання, здавалося б, не нові. Але, як виявилось, не прості.

ДІАЛОГ ПЕРШИЙ

— Маріє Петрівно, чим ви керуєтесь, готуючи виховну годину (у Марії Петрівні є акуратний зошит, де записано теми виховних годин, політінформації, прізвища відповідальних)?

— По-перше, шкільним планом: потім, метою, наприклад, бачу, що діти не вміють як слід вітатися; враховую ще й те, які матеріали у мене є, ну, звичайно, інтереси дітей. На початку нового навчального року ми проводимо анкетування. Судячи з відповідей, діти мають вузьке коло інтересів. Прочитавши розповіді про Афганістан, про екологію. Музика, поезія їх цікавить менше. Постійно ми проводимо виховну годину до дня народження Героя Вітчизняної війни Петра Велегіна. Це наш земляк, 13 березня — день визволення Злинки. Теж обов'язково проходить виховна година, лінійка, екскурсії в сільський та шкільний музеї.

— Ось у вас є тема, «Символи нашої Батьківщини, республіки». Як ви провели цю виховну годину?

— Ну, раніше це було взагалі дуже просто. Зараз у зв'язку з Рухом, складніше. Я їм все розповіла, пояснила.

— А як у вас пройшла бесіда «Труд —

основа життя». Тема не нова, чи цікаво було дітям слухати давно відоме?

— Точніше було б назвати цей урок: «Учись учитись». Розповіла дітям, як треба уважно читати текст, робити помітки, навести приклади, як не дуже талановиті люди, завдяки своїй праці, добивались значних успіхів.

— Діти люблять виховні години?

— Ні, я знаю, що не люблять. Якби любили, то йшли б із задоволенням, ждали б цих уроків. Їм не цікаво, коли вони не беруть участь. Якоюсь ми підготували виховну годину про Леонардо да Вінчі. Начебто і тема хороша, дівчинка вела, розповідала цікаво, а я ж бачу, що ефекту ніякого.

— Ось у вас у плані теми: «Каждий миг, каждый час продолжается подвиг, только так ты живешь комсомол», «Учимся у рабочего класса, равняемся на рабочий класс». Чи не здається вам саме формулювання застарілим, не привабливим. Мені, наприклад, не хотілося б йти на таку виховну годину. Діти живуть же не поза світом, вони читають газети, дивляться телевизор, бачать життя, в якому комсомол вже давно не живе кожну годину, а тим більше мить подвигом, і робітничий клас не завжди є прикладом. Змінюються цінності, удосконалюються поняття.

— Правильно. Ну, одразу ж не перебудується... Раніше я в своєму плані теми писала різними пастами: червоною — військово-патріотичну, синьою — трудове виховання.

— Ось у вас заплановане обговорення статті з «Комсомольської правди»...

— Розмова не вдалася. Я їм прочитала статтю, але якихось роздумів, дискусій не було.

— Яка ж, все-таки, тоді мета виховної години? Дати інформацію, знання, чи якимось зачепити дитячу душу, розвинути духовність?

— Звичайно, друге. Але ж треба їм і зауваження зробити по поведінці, по чергуванню, і розповіді, як себе вести треба.

— А ви ніколи не говорите про місцеві проблеми?

— У нас скільки несправедливості кругом...

ДІАЛОГ ДРУГИЙ

ЯКИЙ ПЕРЕТВОРИВСЯ У ПОЛІЛОГ

— Які виховні години дітям запам'ятовуються?

— Тут важко щось передбачити. Наприклад, була в нас виховна, присвячена дням смерті Висоцького. Пісні, фотографії, розповіді. Проводжу анкету після літніх кані-

кул — згадують ту, де був присутній директор, або якщо хтось готував матеріал, виступав, то лише ту, де це було.

— Може, класний керівник повинен працювати окремо. Викладач має свої уроки, а керівник хай готує виховні, інше.

— Ось ми були недавно в Людмили Іванівні на виховній, це 7-й клас. Рольова гра — курс ввічливості, форми вітання. То хіба ми знаємо, чи методично правильно було підготовлено її? Цьому ж ніде не вчать.

— А хіба головне методична правильність? Для мене взагалі не існує такого поняття — методика. Мабуть, же важливіше щось дати дітям, для розуму чи для душі.

— Це так. Тим більше, що скільки ми не говоримо про ввічливість, а воно, буває, й школу кінчить, а йде й не вітається! Причому ті, що були активісти, яким ставили гарні оцінки. А дівчинка ще здалеку кричить: «Здрастуйте, Маріє Петрівно!».

— Ну, ви кажете виховувати їх. Мене мої діти просять розповісти про секс.

— Уявіть собі, в «Зірці» надруковано, коли можна робити перший аборт! То що це таке? Що мені казати цим дітям, як з ними говорити?!

— А щоб ви сказали, якби вам діти зробили зауваження, що ви не зі смаком одягнені? А де нам одягатися зі смаком? В магазинах нічого не купиш...

— Та що в нас зараз взагалі є? Раніше було краще, хоч не знали аського цього...

— Мабуть, тільки до Леніна не добрались, всіх розвінчують, все неправильно. Скоро вже й до нашого Велегіна дійдуть. Як тут виховувати? На яких прикладах? Ось прийшла я у клас, на який авторитет спиратися?

— Ми у щось свято вірили, а діти наші у що вірять? Нікому і ні в що вони не вірять! Як їх виховувати?!

— Ви кажете, треба дітям правду говорити, а скільки навкруги несправедливості, як тут розібратися? Що ця перебудова дала? Тільки розброд, жити стало гірше!

Запитання, запитання... Скільки їх зібралось у вчителів! А в учнів? Що ж таке сьогодні виховна година? Чи може людина не впевнена в своїх поглядах, виховувати інших? Можливо, з цього приводу захочуть висловитися наші читачі-старшокласники, вчителі, батьки, всі, кому не байдуже справа виховання. Всім відомо, що проголошення істин, постійні зауваження і «накачки» не виховують. Що робити? Як зачепити дитячу душу?!

С. ОРЕЛ.

Маловисківський район.

НАРОДНІ ПРИКМЕТИ

ТРАВЕНЬ

● Травневий дощ — хліба на рік.

● В травні можна в сорочці орати, в кожусі — сіяти.

● Квітень з водою, травень з травою.

● Місяць травень — коню сіна дай, а сам на ніч грітися лізь.

● Холодний і вітряний травень корисний для врожаю.

● Обложні дощі в травні — на весь день.

● Коли травень на початку теплий, чекай холодів з другої половини.

● Багато травневих жуків — до засухи.

● Буйний вітер під час дощу віщує добру погоду.

● Ясний круторогий місяць — до гарної погоди.

● Гарна погода збережеться, якщо схід і захід сонця чисті, золотисті або біло-рожеві.

● Швидко підсихання поверхнього шару ґрунту і калюж — до суховію.

● Погана погода закінчиться, якщо до півночі з'являється туман в низовинах.

● Якщо вранці або вдень видно силуети хмар, а до вечора з'являються кучеряві хмари, то можна чекати грози.

● Іде тривалий дощ, і раптово заспівали птахи в небі — буде сонячна погода.

● Якщо при похмурій погоді ввечері зменшується хмарність, втихає вітер, покращується видимість — до заморозку.

● Буде похолодання, якщо при ясній і теплій погоді ввечері температура повітря понизиться до 10—12 градусів тепла.

Р. ДАЙДАКУЛОВ,
лектор обласної організації товариства охорони природи.
м. Кіровоград.

СЕВАСТОПОЛЬ. Третя група київських школярів, які раніше жили у Прип'яті, оздоровлюються і відпочивають у цілорічному піонерському таборі-санаторії «Ласні» Міністерства освіти УРСР. Цілюще морське повітря, добре харчування, уважний догляд допомагають дітям поправити здоров'я. Велике піклування про них проявляють севастопольське управління народної освіти і міський дитячий фонд імені В. І. Леніна.

На знімку: група київських дітей на околицях табору «Ласні».

Фото К. ДУДЧЕНКА.
(Фотохроніка РАТАУ).

«Без калини нема України»

Так називався урок народознавства у сьомому класі. Учительна Л. І. Красицька розпочала урок віршем Василя Симоненка «Земле рідна», розповіла про те, що в кожного народу є своє священне дерево. В українського таким є калина. Калина стала символом краси й вірності, чистоти і любові.

Вчителька цікаво і змістовно говорила про українські звичаї та обряди, пов'язані з калиною — деревом життя. Наші бабусі колись немовлять у колосці з калини. Вони вважали, що дитина тоді виросте дужою, а в серці її наввіки проросте любов до отчого дому, до аського рідного і близького...

Учителі української мови і літератури середньої школи № 3 Л. І. Красицька та Н. Г. Дроздова, увесь педколектив прагнуть на-

вчати дітей, що кожне слово — дорогоцінний діамант, витворений народом. Хто збагнув відтінки і барви рідного слова, той дорожить ним, як честю своєю і матері своєї як добрим ім'ям родини. З цього починається розуміння величчя й української мови, її значення в житті кожного. Цікавий матеріал про рідну мову використовується на уроках, під час шкільних заходів.

Стали звичини в нашій школі свята рідної мови, вікторини, тематичні політичні інформації, змагання «Чи знаємо ми рідну мову». Віднедавна розпочалися й уроки народознавства.

Цікаво пройшла в школі декада української мови й літератури. Розпочалася вона відкритим засіданням гуртка «Що, де, коли?».

Потім були політінформація «Мова — диво калінове», бесіда «Про що пише газета «Літературна Україна», огляд журналів «Прапор», «Вітчизна», «Жовтень», «Дніпро», «Київ», читачька конференція «А мова — як море», огляд стіннівок. Молодші школярі провели конкурси на кращий твір-мініатюру «Рідна мова», на кращого читця.

Завершили декаду українськими вечорницями (учні середніх класів) та тематичним вечором (старшокласники), де було зроблено огляд літературної та публіцистичної творчості Д. Павличка, Г. Косинки, Л. Костенко, В. Винниченка, І. Драча, В. Стуса, звучали вірші.

Н. ГОНЧАР,
учениця.

сміт Новгородка.

Отже, все лишається без змін?

У скарзі Оксани Петрової з Онурфіївки, надрукованій під заголовком «Хто змінить наше життя?» в номері «МК» за 24 лютого ц. р., йшлося про довільне траншування голови Онурфіївського райвиконкому Ю. М. Абрамовичем п. 58 Правил обліку громадян, які потребують покращення житлових умов, і надання їм житлових приміщень в УРСР, затверджених постановою Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради 11 грудня 1984 року. До редакції надійшла відповідь на скаргу від Ю. М. Абрамовича.

Він повідомив, що розпочато будівництво 16-квартирного будинку кошторисною вартістю 260 тисяч карбованців, у якому дольову участь бере й райсільгоспхмія, де працює і стоїть на обліку чоловік О. П. Петров. Будівельно-монтажних робіт виконано на 128 тис. карбованців, решту коштів буде освоєно в нинішньому році.

З названому будинку дві квартири буде надано сім'ям, які нині мають житло, що підлягає знесенню у зв'язку з розбудовою Павлівської середньої школи імені Сухомлинського. О. П. Петрова, за твердженням голови райвиконкому, ніяких пільг на першочергове отримання житла не має.

Щоправда, незрозуміло, чому Ю. М. Абрамович наголошує на відсутності такого права у О. П. Петрової, тоді як у попередній публікації йдеться про право на це А. І. Петрова, її чоловік, учасника ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС. Адже саме він стоїть першим на черзі в райсільгоспхмії. Можливо, Онурфіївський райвиконком все ж пояснить, чому?

ХОЧ ЛИСТА Й НЕ БУЛО НАДРУКОВАНО

Група жителів вулиці Куйбишева, що у м. Кіровограді, звернулася до редакції із проханням з'ясувати, в зв'язку з чим поліклініку, котра

знаходиться при 4-й міській лікарні, вирішили перенести в студентську до парку ім. В. І. Леніна. Редакція надіслала цього листа в міський

відділ охорони здоров'я. Його завідувачий М. Г. Макеєнко зазначає, що «територіальна поліклініка 4-ої міської лікарні буде за-

лишена на своєму місці. Переведення її в студентську поліклініку, що в провулку Училищному, не планується».

«МІСЦЕ ПАМ'ЯТІ...»

Так називався матеріал, опублікований у номері «Молодого комунара» за 13 січня ц. р. На критику надійшла відповідь за підписом старшого інспектора

відділу культури Кіровоградського міськвиконкому А. В. Петрякова. Вона повідомила, що склеп героя Вітчизняної війни 1812 року Г. А. Емануеля, згаду-

ваний у статті, внесено до списку знову виявлених об'єктів, які мають історичну цінність. Згідно рішення обласного виконкому встановлено охоронну зону названої пам'ятки.

З метою забезпечення візуального сприйняття пам'ятника міськвиконком видав розпорядження про перенесення в інше місце двох ділянок під забудову.

«ВЕЛИКЕ Й ДОБРЕ СЕРЦЕ УКРАЇНИ?»

У відповідь на статтю, надруковану під таким заголовком у номері «Молодого комунара» за 17 лютого ц. р., голова Добровеличківського райвиконкому В. П. Крайносвіт повідомив:

— З метою увічнення географічного центру України, члени районної і обласної комісії, які займалися цим питанням, визначили місце для спорудження пам'ятного знаку; замовлено також проектно-кошторисну докумен-

тацію на його спорудження.

Виконком підняв клопотання перед Президією Верховної Ради УРСР, ЦК Компартії України, ЦК ЛКСМ України, Міністерством культури УРСР, республіканським правлінням Товариства охорони пам'я-

ток історії і культури, Українським фондом культури про спорудження загальноукраїнського пам'ятника жертвам голоду на Україні саме в Добровеличківському районі, додавши при цьому всі свої підстави.

«ЯК ЖИВЕТЬСЯ В ПАНСЬКОМУ МАСТКУ?»

Стаття з такою назвою була опублікована в нашій газеті за 24 лютого 1990 року. В ній розповідалося про незадовільні побутові умови учнів Новомиргородського зоотехнікуму. Редакція одержала відповідь від голови Новомиргородського агропромоб'єднання М. А. Постики:

«Стаття розглянута в агропромисловому об'єднанні Новомиргородського району в присутності директора зоотехнікуму В. М. Чернікова та керуючого навчальним господарством С. Ф. Бойка. Підтвердилось фактичне недостатнє рідкого палива для роботи лазні, перебої з постачанням водою та відсутності приміщення для просушування одягу учнів.

Для роботи лазні виділено і завезено рідке паливо. Лінійно-монтажно-ремонтний дільниця Новомиргородського РТП та райагробуду в строк доручено підключити башту Рожновського до системи водопостачання, що забезпечить безперебійне постачання гуртожитку водою.

Приміщення для просушування одягу та інші допоміжні приміщення передбачені в новому гуртожитку, будівництво якого почате.

«Космічна музика могил»

ПІСЛЯ ВИСТУПУ «МК»

Під таким заголовком у номері «Молодого комунара» за 27 січня ц. р. було вміщено критичну статтю про стан охорони пам'яток давніх культур, які існували на території теперішньої Кіровоградщини. Дослідження проблеми було продовжено у наступній публікації під заголовком «Дивна чаша і... порожня пляшка» (номер за 17 березня ц. р.). Як повідомила у листі до редакції заступник голови правління обласної організації УТОПІК Є. М. Чабаненко, обидві статті обговорено на засіданні президії правління обласної організації товариства.

Прийнято постанову, де, зокрема, сказано:

1. Вважати, що обласна молодіжна газета «Молодий комунар» своєчасно підняла питання про стан та незадовільне збереження в області пам'яток археології, яких, згідно з рішеннями обласного виконкому, взято на державний облік 2146;
2. Враховуючи, що Добровеличківський, Онурфіївський та Новомиргородський райони не обстежені, зобов'язати голову обласної секції археології Н. М. Бокій провести в цьому році обстеження території цих районів на предмет виявлення археологічних пам'яток та підготувати матеріали для взяття їх на державний облік. Обласній організації Товариства фінансувати проведення цих робіт;

3. Взяти дольову участь у фінансуванні досліджень таких автарійних пам'яток археології:

- могильника Черняхівської культури в селі Свердликівому Новоархангельського району;
- майстерні кам'яних знарядь праці в селі Коробчиному Новомиргородського району;
- білогрудівського поселення у м. Знам'яниці;
- Мельгунаського кургану в Копанях Знам'янського району;
- 4. Зобов'язати відповідальних секретарів районних організацій Товариства:

- надати практичну допомогу відділам культури райвиконкомів у встановленні охоронних знаків на пам'ятниках археології;
- звернути особливу увагу на пропаганду законів СРСР і УРСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури», найперше — розділу, що стосується охорони пам'яток археології;
- силами громадської інспекції дослідити стан збереження пам'яток археології в кожному районі і до 1 серпня ц. р. увійти з пропозиціями щодо його поліпшення до виконкомів Рад народних депутатів;
- 5. Старшому методистові правління обласної організації УТОПІК О. О. Єгурновій доручити контроль за виконанням постанови президії.

ДО ТИХ, КОМУ ТВОРИТИ

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Щиро адячний за публікацію матеріалів про Українську Духовну Республіку під назвою «Можливо, останній шанс» (номер за 7 квітня). Впевнений, що цим ми прискорюємо визрівання народної духовної єдності і добротворчої діяльності українців. Сам факт створення прес-центру Української Духовної Республіки є вагомим свідченням вашої прогресивної позиції та сміливим кроком до прискорення пошуків братерської єдності нашого народу!

В переважній більшості листів, які надходять до мене, виражається солідарність із платформою вільної асоціації — Української Духовної Республіки, але деякі сумніваються в можливості примирення тих, хто чесно працює над відродженням нашої занедбаної української культури, мови, духовності, з опонентами, котрі все відкидають і нетерпимі до співпраці. Тож хотіло б доцільно довести до читачів «Конституцію Української Духовної Республіки», яка проголошує декретні засади примирення, здруження й співпраці. У всіх прогресивних сил заради нашого відродження. Українська Духовна Республіка оголошує рахунок благодійного Всенародного збору коштів для практичного здійснення проєктів, згаданих у наведеній вище статті: № 004790504 Київського міського управління Житлообслуговування (з позначкою «Храм Матері-України»). Прошу в листі до мене вказувати суму ваших благодійних внесків. Також ваших пропозицій щодо культурологічних акцій нашої спільноти.

А. ГАНДРАБУРОВ,
член Ради УДР.

с. Могутиє
Кіровоградського району.

рення братерства Духовних Республік Землі, побудованого на принципах Мудрості, Любові, Краси.

8. Українська Духовна Республіка дружньо співпрацює з існуючими суспільними структурами та політичними течіями на засадах захисту природної тканини Біосфери, захисту суверенітету кожного народу, вільної самореалізації індивіда, підтримки всіх гуманістичних проявів світової культури.

9. Українська Духовна Республіка проголошує безсмертність духовних надбань кожної етнічної групи чи народу і діє відповідно до наявних можливостей для захисту їхньої національної неповторності.

10. Українська Духовна Республіка співпрацюватиме з іншими Духовними Націями в справі повної ліквідації армій, засобів масового знищення, в'язниць, смертної кари, жорстокого судочинства.

11. Українська Духовна Республіка спрямовуватиме своїх громадян до автарофності, тобто — до життя без експлуатації інших життів або розумів.

12. Українська Духовна Республіка проголошує Епоху Любного Всеоб'єднання Буття, заповідану нам Прабатьками і Праматерями всіх народів Світу.

ПРИМІТКА. Українська Духовна Республіка не обмежується кількісно. В неї добровільно входять діяти всіх сфер пізнання, творчості та праці, які присвячують життя формуванню духовного організму нації. Члени Ради не мають жодних привілеїв, а лише несуть найвищу відповідальність за збереження духовності й культури. Рада очолюється Координатором Української Духовної Республіки, але кожен член Ради може ротаційно замінити Координатора в разі потреби.

ФАНАТИЗМ

З тих часів, як наша країна вийшла на світовий рівень у спорті, в самому спорті почали відбуватися незрозумілі речі. Він відразу ж поділявся на перспективні (читай — олімпійські) і неперспективні види.

Досягнення у спорті — рекорди, медалі, нагороди — почали переноситися у сферу змагань соціальних систем: соціалізм і тут претендував на провідні позиції. У повсякдення почали впроваджувати висловлювання: «великий спорт» — і всі ресурси були кинуті сюди, — це нагороди, рекорди, успіхи країни і соціалізму.

А що залишилося поза великим спортом? Це величезні фізкультурники і тисячі спортсменів, котрі «не продраліся» до великого спорту. Це вони розпочинали Олімпіаду, світові і інші першості. Це вони, підновивши гасло: «У здоровому тілі — здоровий дух», «Сила дає норми ГПО» та ін., струнками колоннами створювали масовість і дружно дякували партії за проявлену турботу.

Але політично підкований читач відразу ж вигукне: «Все це з часів застою!». І, дійсно, перебудова зачепила і спорт. Заточились розмови навколо професіоналів, допінгу, домовлених зустрічей та ін. Пенясею від

усіх спортивних захворювань було об'явлено — госпрозрахунок!

Хвиля за хвилею накопичувалася західний вплив на неприступний берег соціалізму: у музиці, спорті, житті. Такою хвилею стала і атлетична гімнастика, вперше досягнувши Кримського узбережжя наприкінці 60-х років. Правда, невдовзі атлетизм схоронився у підпіллі — ажже, розтлінний вплив Заходу. Але сьогодні все вже по-іншому: збірна СРСР їде на світову першість у дзюдо Нідерланди, інші атлети повернулися із Австралії, здобувши золоту медаль, у Ленінграді готуються до європейської першості з атлетичної гімнастики. Та атлетизм залишається не олімпійським видом спорту.

«Та де ж труднощі!» — цікавиться нетерплячий читач. Зараз перейдемо і до них.

Наш герой, а йому близько 24 років — саме такий середній вік атлетів у Кіровограді, — надивившись «Кіборгі», «Рембо», «Роккі» і т. п., вирішив стати схожим на головних героїв цих відеофільмів. Що ж, йому потрібно якнайменше три карбованці, щоб стати членом секції з атлетизму. У нашому місті налічується близько 15 залів, де займаються фанати заліза і красивої по-

статі. Але в спортивних змаганнях домінують лише «Тепловик», «Зірка», «Атлант», «Гідросила».

Разом з героєм ми відправимось до зали «Зірки». Зараз у цій секції тренуються близько 150 чоловік у віці від 11 до 65 років, керують їх заняттями три тренери. Хоча спортклуб і належить заводу «Червона зірка», більшість атлетів становлять студенти КІСМУ, педінституту, технікумів. За три роки через клуб «пройшло» понад 3000 чоловік. З 1987 року відданість «Зірці» зберегло лише п'ятеро. Що створює таку високу плинність? Головна причина — погана пристосованість залів для проведення занять. Цілий рік — узимку і влітку, парокотельна заводу обігрівляє зал гарячою парою, відсутня вентиляція, але в душовій з приходом весни зникає гаряча вода і розігріті атлети загартовуються як залізо. В секції займаються хлопці й дівчата, але душ один на всіх, незалежно від статі. Наш герой з першого тренування переконався, що головне в житті — це колектив у вигляді черги. Реманенту катастрофічно не вистачає, більшу частину спорядження виготовлено кустарним способом тренером клубу Іващишиним В. В. Простоявши у черзі за гантеллю

ми хвилин 15, наш герой отримав змогу обміркувати питання: «Куди ж зникають щомісячні внески?»

Ось, шановний читачу, ми і наблизились до проблеми госпрозрахунку у малому спорті. Кіровоградський облспорткомітет вважає атлетичну гімнастику госпрозрахунковим видом спорту. Термін-то який! А госпрозрахунок — це гроші. І потекли гроші струмками і ріками до кас профкомів і спорткомітетів. Але у природі кругообіг води — замкнене коло, у нашому випадку — це шлях з одностороннім рухом: лише невелика частина грошей повертається до платні тренерів і купівлі якогось реманенту. Але функціонери від спорту міркують про підвищення внесків до п'яти карбованців. Що ж, дочекавшись черги попрацювати на приладі, наш герой остаточно зрозумів, що реманенту не вистачає, бо немає грошей, а грошей облспорткомітет не виділяє, тому, що атлетизм — не олімпійський вид спорту.

Але досить! Нас цікавить перш за все людина, її здоров'я. А дивлячись на гру м'ячів у атлетів, розумієш — ось воно, богатирське здоров'ячко. «Не дозволимо!» — відповідають з облспорткомітету, — здоров'я здоров'ячком, а країні не-

обхідні олімпійські рекорди!». Зрозуміло: щоб з'явилися гроші, необхідні успіхи. Але ж і вони досягли нашого міста. В «Зірці» за три роки вже підготовлено 2 кандидати в майстри спорту, 2 чоловіки виконали I розряд, 8 — III, а на останніх змаганнях (15 квітня) О. Слатеньков при власній вазі 72 кг виконав тягу у 260 кг, що на 2,5 кг перевершує рекорд України. Але це досягнення так і залишилося незареєстрованим — облспорткомітету воно не потрібне. На думку керівників облспорткомітету, всі питання, пов'язані з атлетизмом, повинна вирішити федерація — громадський орган. Очолює федерацію Володимир Балакирев, який займається питаннями атлетичної гімнастики після 8 годин роботи на заводі. Позбавлена коштів, федерація двічі на рік проводить обласні змагання з атлетизму, але на всіх змаганнях виступають лише кіровоградці. Незважаючи на допомогу міської ради ДСТ профспілок, коштів не вистачає, щоб запросити спортсменів з інших міст і районів області. Наш герой замислився знов: «Може, облспорткомітет цікавлять очки, завойовані на республіканських змаганнях? Знов ні, збірна області у складі двох спортсменів, здобула II і V міс-

ця на чемпіонаті республіки з силового триборства».

Час тренування закінчується, наш герой, намагаючись акліматизуватися у крижаній воді душової, зважував усі дошки «за» і «проти».

За:

— атлетизм — це здоров'я;

— атлетизм — це надійна основа для армії;

— атлетизм — це не випиті горілка і вино;

— атлетизм — це масовість і доступність.

Проти: атлетизм не олімпійський вид спорту — ось корінь великих проблем малого спорту.

Що ж, залишається лише пішатися людьми, які, долаючи всі труднощі, продовжують займатися своїм улюбленим «важким» спортом. Нашому герою було приємно познайомитися з В. Болдаревим, В. Іщицьким, В. Жуковим, О. Слатеньковим, С. Костенком, П. Бегаловим, Д. Орманським, С. Топором, О. Долінчуком та іншими.

Зараз травень, але хлопці вже готуються до виступу на кубок УРСР. Підіймають залізо і накопичують гроші на подорож до облспорткомітету їм уже відмовив у підтримці. Що ж, залишається лише сподіватися на витримку фанатів заліза.

О. ПОЛТАВЕЦЬ.

«І В КОГО ВОНИ ТАКИМИ ВДАЛИСЯ?..»

Прочитавши уважно попередній матеріал свого позаштатного колеги про ентузіастів атлетичної гімнастики та про їхні проблеми, хочу запропонувати деякі доповнення та альтернативні думки.

Нині одні з найпопулярніших серед молоді видів спорту — це вже згадувана атлетична гімнастика та східні єдиноборства, які теж підпадають під категорію госпрозрахункових. Немов метелики на світло злітаються хлопчики, які від недостатньої інформованості все, що приходить із Сходу та все, де махають ногами, називають одним словом «карате», не відрізняючи різновидів та не розуміючи, що на все це потрібна велика кропітка праця та терпіння, регулярні тренування. Але хіба тільки від цього нерозуміння походить висока плинність, постійна зміна відвідувачів спортивних секцій?

Скрізь проблеми одні й ті ж самі. Якщо, приміром, потренуватися у спортивному залі підліткового клубу «Кіровоць», то побачиш, що там теж немає вентиляції, немає душі, а є лише стіни підвального приміщення. Кругом і всюди тренерам доводиться самим шукати приміщення, домовлятися про оренду залів. Добре, що вдалося останнім часом досягти домовленості з ДСТ «Динамо» про створення там клубу східних єдиноборств. Орендується для цієї мети і спортивний зал дитячо-юнацької спортивної школи № 3.

У грудні 1989 року була створена федерація східних єдиноборств. Госпрозрахункова, зрозуміло. Але вона не має практично нічого, навіть малесенького приміщення, де б міг знаходитися, скажімо, хоча б бухгалтер, який би рахував кошти, що надходять, та витрати. Немає потрібних приміщень, де можна було б проводити семінари по підготовці тренерів, різноманітні змагання та інші заходи. Головою федерації обрали В. В. Ярового як людину, яка багато зробила для популяризації цієї справи. Облспорткомітет, крім словесної підтримки, не виявив жодної особливої ініціативи.

Але цілком зрозуміло, що у облспорткомітеті є своє керівництво, яке вимагає розвитку перш за все олімпійських видів спорту.

Добру допомогу могли б надати учбові заклади, керівники яких зацікавлені, щоб учні демонстрували свою мужність і силу на спортивних змаганнях, а не у вуличних бійках та в правопорушеннях. Адже, як свідчить навіть спеціальна сторінка «Молодь і право» нашої ж газети, тенденції до зменшення кількості правопорушень та злочинності серед підлітків поки що не спостерігається.

Змогло ж, наприклад, піти назустріч федерації у наданні спортивного залу керівництвом Кіровоградської середньої школи № 22, яка знаходиться на території селища Гіричного. Мабуть, для цього досить простого розуміння очевидних речей. А бажаних тренуватися досить. Хоча там теж немає душових і дирекція при всьому своєму бажанні не може нічого зробити. Бо за-

гальновідомо, що коштів у нас не вистачає на таку «розкіш», як освіта, охорона здоров'я, спорт, культура, екологія.

Федерація для того, щоб забезпечити собі можливість власного розвитку, забирала 35 процентів одержаних коштів; занаючи на її становище, це цілком зрозуміло. Але таке співвідношення часто-густо не задовольняє учбові заклади — їм же самим треба за щось підтримувати власну базу. Хіба секрет, що випадатиме у школах самі ремонтують як можуть спортивні приміщення? Шефи, приміром, виділяють у кращому випадку, якісь фарби, але ж треба потім ще комусь фарбувати.

Та все ж, незважаючи на численні труднощі, іншого шляху окрім госпрозрахунку, для подальшого розвитку масовості спорту поки що не передбачається.

Як бачимо, попит на певні спортивні секції є. Не обов'язково це має бути атлетизм чи східні єдиноборства. Нехай це буде, наприклад, туризм або щось інше. Приміром, є у нашому місті федерація альпінізму, яка має кандидатів у майстри спорту, інструкторів, але не має ні власних коштів (а ВДФСТ профспілок їм дати не може), ні спорядження, ні приміщення, у якому вони могли б хоч зібратися та вирішити робочі питання.

Коротше кажучи, вибір заняття залежить вже від власних смаків та потреб.

Якщо ж у держави в наш складний перебудовний час немає коштів, тоді нехай добровільні спортивні об'єднання будуть насправді госпрозрахунковими. Реальний вихід зі становища — не чекати, доки справа вирішиться на рівні сесії Верховної Ради СРСР. Покажовий досвід, наочний приклад — спортивні клуби у західних країнах, які тримаються за рахунок вкладень їхніх членів та добровільних внесків окремих осіб та організацій. Цілком розумно робить влада (хоч і капіталістична), коли від податків звільняє ті фірми, які вкладують свої кошти у культурно-оздоровчу роботу. Бо, як співається про це у модному нині українському шлягері, «коли на світі не стане меценатів, то люди стануть дикі, немов барани круторогі». Зрозуміло, годі й думати, що доки профспілковий комітет великого підприємства буде думати, як би прихопити за рахунок спортивної секції ще якусь кількість грошей замість вкладання коштів у її розвиток, — доти чекати налагодження роботи з молоддю не доведеться.

Крім того, щоб можна було доцільно використати гроші, одержані за рахунок внесків членів федерації або клубу, це повинна бути можливість у молоді людини самій заробити гроші, щоб не відривати їх від сім'ї. Для цього підприємство може зробити лише одне — задовольнити свою власну потребу у робочих руках, уклавши договір з спортивним клубом на виконання певних робіт. Тоді молода людина зможе бачити конкретні результати своєї праці, знаючи, куди і з якою метою використовуються зароблені кошти, та й зможе почувати себе повноцінною дорослою людиною, знаючи, що вони зароблені, а не випрошені в тата з мамою.

Разом з ростом кваліфікації підвищується професійний рівень спортсмена. Тоді вже сама спортивна організація може оплачувати йому будь-які поїздки на змагання, сплачуючи за рекламу клубу.

Крім усього іншого, госпрозрахунок дозволяє позбутися тих тренерів, котрі, одержуючи мізерну ставку, просто не зацікавлені у результатах своєї праці. Та й кожен спортсмен міг би обирати того тренера, котрий йому до вподоби.

Але без додаткових асигнувань, без певної бази подальший розвиток неможливий. Тоді починається замкнене коло: немає масовості, бо нема пристойних спортивних залів (наприклад, по типу «Динамо» у Кіровограді) та спортивного спорядження, і навпаки — немає розвинутої матеріальної бази, нема масовості, і як результат — відповідного притоку коштів від внесків та проведення змагань. Нема і певної кількості клубів (скажімо, по 2-3 клуби у кожному мікрорайоні). І все це — результат відсутності цілеспрямованої роботи, бо працює звично відношення до справи — раз ніхто не вимагає «згори», то ніхто ні за що і не відповідає.

А зараз молода людина з незрілими поглядами на життя, надивившись західної комерційної відсутності та сприйнявши лише зовнішній бік — тугі напівм'язи, мальовничі бійки на екрані, виходить на вулицю випробувати власні сили.

Коли старший тренер Київської області з карате Сергій Пачковський повернувся з семінару керівників національних спілок цього виду спорту, то в інтерв'ю кореспонденту газети «Комсомольское знамя» згадував, що у Японії панує глибока шанобливість до того, хто володіє більш досконалою спортивною майстерністю. І з боку вчителів жодного разу він не бачив не те, що принижуючого, а навіть звершеного ставлення старшого до молодшого, майстра до учня. Всюди царство Спокою, Урівноваженості, Взаємоповаги. Такі звичайні у нашому житті поняття, як лють, злість виявляються лише у спортивному двобої, після якого спаррингуючі — знову друзі. Так чи не краще було б, щоб надлишок підвищеного юнацького запалу реалізовувався лише у поєдинках, а взаємні хлопці отримували б уміння володіти собою, спокійну впевненість на випадок життєвих утруднень?

Чи не забули ми, будуючи майбутнє, що перш за все треба збудувати людину, якій завтра доведеться у ньому жити? Тож якщо це взяти за головну мету, то, напевне, буде варто наші відомчі зусилля з'єднувати для спільного досягнення її, пам'ятаючи, що капіталоукладення у формуванні особистості — найвищі. Щоб, занурившись лише у поточні виробничі питання сьогодні, завтра не довелось з сумом говорити: «І в кого вони всі такими вдалися?». Щоб не доводилося виявляти цей розподіл на «ми» і «вони», коли бачимо, що у «них» (просто в людей, трохи молодших від нас) зовсім інше, не зрозуміле нам життя, і ми незрозуміло чому все менше цікавимося один одним.

Т. ЛЕОНІДОВ.

3 14 по 20 травня

понеділок

14 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

17.40 — Документальний фільм «Куди підеш, моя Росіє!». Про проблеми російської «глибинки». 18.30 — Час. 19.00 — Літературно-художня програма «Слово». 21.00 — Час. 21.40 — Колаж. 21.45 — Актуальне інтерв'ю. 21.55 — «Імперія». Художній фільм. 3 і 4 серії. 23.35 — Телевізійний фестиваль російської музики в Кусково. Передача 1.

▲ УТ

16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Кавалери запрошують дам». 16.40 — Скрипкові мініатюри. 17.10 — Документальний фільм. 17.30 — Старт надій. 18.00 — Музичний фільм. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Стосується кожного. В передачі бере участь міністр побутового обслуговування населення УРСР А. Я. Гіль. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — «Час рішення» — час дій». 21.15 — До II Міжнародного фестивалю фольклору. «Перлини душі народної». 22.00 — Все про кіно. 23.10 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

17.40 — Мультифільм. 17.55 — Через обставини, що склалися. «Панацея!». 18.30 — Час (із сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — На добраніч, діти!

УВАГА!
18 ТРАВНЯ О 15.00

ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ ПРОГРАМА:

1. Зустріч з керівниками училища, спеціалістами льотно-диспетчерського складу.
 2. Знайомство з умовами і проблемами навчання.
 3. Проведення консультацій з підготовки до вступних екзаменів.
 4. Екскурсія.
- Запрошуються випускники шкіль, училищ, технікумів, робітнича молодь і військово-службовці, звільнені в запас. КВЛУЦА.

вівторок

15 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — «Вхід у лабіринт». Художній фільм. 3 і 4 серії. 11.00 — Дитяча година (із уроком французької мови). 12.00 — «Це було... було...». 12.25 — Колаж. 12.30 — Час. 15.30, 0.00 — Телевізійна служба новин. 15.45 — Концерт із творів Ф. Шопена. 16.35 — Мультифільм. 16.45 — Концерт Великого дитячого хору Держтелерадіо СРСР. 17.30 — Пульс-90. 18.30 — Час. 19.00 — Молодіжний вісник. 19.45 — Композитор А. Ешпай у концертній студії Останніно. 21.00 — Час. 21.40 — Актуальне інтерв'ю. 21.50 — «Імперія». Художній фільм. 5 і 6 серії. 23.25 — Телевізійний фестиваль російської музики в Кусково. Передача 2.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Доброго вам здоров'я. 9.45 — Музичний фільм. 9.55 — Відкриття першої сесії Верховної Ради УРСР. 12-го скликання. 16.00 — Новини. 16.10 — Для дітей. «Веселка». 16.40 — Телефільм «Розкази про мене». 17.05 — «Господарем на землі». Техніка для села. 17.35 — Концерт. 18.00 — Концерт. 18.30 — Документальний фільм «Крик». 19.00 — Музичні зустрічі. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — «Тепло». Слідами виступів. 21.00 — Реклама. 21.15 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Дніпро» — «Памір». 2-й тайм. 22.00 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Ранкова гімнастика. 8.15 — Альманах кіноподорожей. 8.35, 9.35 — Музика. 3-й клас. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Французька мова. 2-й рік навчання. 10.35, 11.35 — Історія. 7-й клас. 11.05 — «В лігвиськах морських звірів». Науково-популярний фільм. 12.05 — «Незнайома пісня». Художній фільм. 12.35 — Ритмічна гімнастика. 16.45 — «Майстри мистецтва». Народна артистка СРСР Л. Касаткіна. 18.00 — Велогонка Світу. 18.30 — Час (із сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — На добраніч, діти!

середа

16 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Мультифільм. 8.45 — «Вхід у лабіринт». Художній фільм. 5 серія. 9.55 — Відкриття першого З'їзду народних депутатів РРФСР. 12.40 — Час. 15.30, 0.10 — Телевізійна служба новин. 15.45 — «Російський танець». 16.35 — «Етикет». Кінопрограма. 16.55 — Дитяча година (із уроком англійської мови). 17.55 — «ТелеЕКО». 18.25 — Хвилини поезії. 18.30 — Час. 19.00 — Влада — Радам. «Від-

ставка». (Омськ). 19.30 — Мультифільм. 19.45 — «Він, вона і діти». 21.00 — Час. 21.40 — Колаж. 21.45 — Актуальне інтерв'ю. 21.55 — Футбол. Товариська зустріч. Збірна Ізраїлю — збірна СРСР. 23.35 — Телевізійний фестиваль російської музики в Кусково. Передача 3.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Кінопрограма. «Екологія — турбота спільна». 10.05 — «Село і люди». 10.35 — Шкільний екран. 7 клас. Фізика. 11.05 — Фільм-концерт. 11.40 — Шкільний екран. 8 клас. 16.00 — Новини. 16.10 — Відеофільм. 16.30 — «Шляхом оновлення». 17.00 — Співає Левно Цимбала. 17.30 — «Сонячне коло». (Кіровоград). 18.00 — Щасливої дороги. Реклама. (Кіровоград). 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Виступають самодіяльні художні колективи м. Києва. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.50 — М. Кропивницький. «По ревізії». Вистава. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 22.00 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Ранкова гімнастика. 8.15, 9.35 — Альманах кіноподорожей. 8.35 — Фізика. 9-й клас. 9.05 — Німецька мова. 1-й рік навчання. 9.55 — Відкриття першого З'їзду народних депутатів РРФСР. 18.00 — Велогонка Світу. 18.30 — Час. (із сурдоперекладом). 19.00 — На сесії Верховної Ради СРСР. У перерві — 20.00 — На добраніч, діти!

четвер

17 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — «Він, вона і діти». Художній фільм. 9.45 — Футбол. Товариська зустріч. Збірна Ізраїлю — збірна СРСР. 11.25 — Дитяча година (із уроком англійської мови). 12.25 — Колаж. 12.30 — Час. 15.30, 0.05 — Телевізійна служба новин. 15.45 — Фільм — дітям. «Тимур і його команда». 1-я серія. 16.50 — «Погляд вгору». Фільм-концерт. 17.20 — «Веселі старті». 18.05 — Культурні зв'язки: СРСР — Франція. 18.30 — Час. 19.00 — «Сходина до Парнасу». 19.15 — «До шістнадцяти і старші». 20.00 — Концерт президентського оркестру морської піхоти. (США). 21.00 — Час. 21.40 — Актуальне інтерв'ю. 21.50 — Фільм режисера К. Кийска «Безумство». 23.05 — Телевізійний фестиваль російської музики в Кусково. Передача 4. 23.30 — До Всесвітнього дня музеїв. «Величний Дрезден».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Для дітей. Канал «Д». 10.40 — Музичний фільм «Через усі відстані». 11.30 — Документальний фільм. 11.40 — Шкільний екран. 6 клас. Музика. 12.10 — Кіноконцерт. 16.00 — Новини. 16.15 — Для дітей. «Веселка». 16.45 — Республіканська фізико-математична школа. 17.15 — «Заради істини». 17.45 — «Агропроям: проблеми, пошуки». Сільгосптехніці — надійну роботу.

(Кіровоград). 18.15 — «День Перемоги». (Росія). Телевізійна. 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — Молодіжна студія «Гарт». 22.00 — На сесії Верховної Ради УРСР. Інформаційний випуск.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Ранкова гімнастика. 8.15, 9.25 — Альманах кіноподорожей. 8.35, 10.45 — Природознавство. 5-й клас. 8.55 — Іспанська мова. 1-й рік навчання. 10.05 — Іспанська мова. 2-й рік навчання. 10.35, 11.35 — Біологія. 7-й клас. 11.00 — «Бурда моден» пропонує. 12.00 — Кіноафіша. 13.00 — Ритмічна гімнастика. 17.00 — Телестудії міст РРФСР. «Кордон зовсім поряд». (Мурманськ). 17.25 — Колаж. 17.30 — Ритмічна гімнастика. 18.00 — Велогонка Світу. 18.30 — Час (із сурдоперекладом). 19.00 — На першому З'їзді народних депутатів РРФСР. У перерві — 20.00 — На добраніч, діти!

п'ятниця

18 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Мультифільм. 9.00 — «Навіоло світу». 10.00 — «Веселі старті». 10.45 — «...До шістнадцяти і старші». 11.30 — Пори року. «Травень». 12.30 — Час. 15.30, 0.20 — Телевізійна служба новин. 15.45 — Фільм — дітям. «Тимур і його команда». Друга серія. 16.50 — «Якщо вам за...». 17.35 — Мультифільм. 17.40 — До Всесвітнього дня музеїв. 18.30 — Час. 19.00 — Прогрес. Інформація. Реклама. 19.30 — Політичні діалоги. Обговорюємо проєкт платформи ЦК КПРС до XXVIII з'їзду КПРС. 21.00 — Час. 21.40 — Колаж. 21.45 — «Що? Де? Коли?». 22.20 — Телевізійний фестиваль російської музики в Кусково. Передача 5. 22.50 — «Погляд».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Екран зарубіжного фільму. Художній фільм із субтитрами. «Собака і закоханих». 10.35 — Концерт. 11.40 — Шкільний екран. 9 кл. Історія УРСР. 12.10 — В міському саду. Музична програма. 16.00 — Новини. 16.10 — Сонячне коло. 16.40 — Глас київський квартет саксофоністів. 17.00 — Закон і ми. 17.30 — «Позивні серцець бойових». 18.00 — Фільм-концерт. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Реклама. 19.10 — «На хвилі дружби». Чуваський державний ансамбль пісні і танцю. (Кіровоград). 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — Вишневі усмішки. 22.00 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Ранкова гімнастика. 9.15 — Альманах кіноподорожей. 8.35, 9.35 — Історія. 5-й клас. 9.05 — Англійська мова. 1-й рік навчання. 10.05 — Англійська мова. 2-й рік навчання. 10.35, 11.35 — Історія. 8-й клас. 11.05 — «Полюшко-дець». Документальний фільм про О. В. Суворова. 12.05 — «Інкогніто із Петербурга». Художній

фільм. 13.35 — Велогонка Світу. 17.00 — Пісня залилася з людиною. «На безіменній висоті». 17.50 — Мультифільм. 18.00 — Велогонка Світу. 18.30 — Час (із сурдоперекладом). 19.00 — На першому З'їзді народних депутатів РРФСР. У перерві — 20.00 — На добраніч, діти!

субота

19 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — 120 хвилин. 8.30 — Наш сад. 9.00 — Людина. Земля. Всесвіт. 10.00 — Концерт. 10.45 — «Лінія долі». Народна артистка СРСР Стефанія Станюта. 11.55 — До 45-річчя Перемоги. Художній фільм. «Повстанницька історія». 5 і 6 серії. 14.10 — Хвилини поезії. 14.15 — «Спентр». 14.45 — «Зусилля духу» (резерви людської психіки). 15.30 — «Не стало єдиною». Про проблеми екології і господарювання. (Волгоград). 15.50 — У світі тварин. 16.50 — Політичні діалоги. «Що нас об'єднує?». 17.50 — Мультифільм. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Фрагменти із опер П. І. Чайковського. 19.40 — Фотоконкурс «Земля — наш спільний дім». 19.45, 21.40 — «Степан Сергійович». Художній фільм. 1 і 2 серії. 21.00 — Час. 22.45 — «Щасливий випадок». Сімейна телевізійна. 23.35 — Телевізійна служба новин. 0.10 — Новини популярної музики. Програма «А».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — Сонячне коло. 10.20 — До 150-річчя Марка Кропивницького. Зустрічі на хуторі «Надія». (Кіровоград на Республіканське телебачення). 11.05 — «Лебедине озеро». Вистава Київського театру класичного балету. В перерві — 13.05 — Новини. 13.45 — Художня панорама.

14.35 — Музичний фільм. 15.10 — Доброго вам здоров'я. 15.55 — Для дітей. Художній фільм «Мері Поппінс, до побачення». 1-я серія. 17.00 — Суботні зустрічі. 18.30 — «Візит до лікаря». 18.45 — Теле-турнір. «Сонячні кларнети». 20.00 — Актуальна камера. 20.30 — На добраніч, діти! 20.45 — Реклама. 20.55 — Концерт. 22.00 — На сесії Верховної Ради УРСР.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Ранкова гімнастика. 8.15 — «Башта» Художній фільм із субтитрами. 9.40 — Кінопубліцистика союзних республік. 10.00 — «Солдат Іван Бровнін». Художній фільм. 11.30 — Прогрес. Інформація. Реклама. 12.00 — Відеоналі. «Співдружність». 14.30 — Відеоналі. «Радянська Росія». 17.00 — Ілюзіон. «Поцілунок Мері Пікфорд». Художній фільм. 18.20 — Колаж. 18.25 — Педагогіка для всіх. 19.25 — Гребля на байдарках і каное. 20.00 — На добраніч, діти! 20.15 — На першому З'їзді народних депутатів РРФСР. 23.40 — Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки. Збірна КНР — збірна СРСР. 0.25 — Нічний сеанс. «Слуги диявола на чортовому млині». Художній фільм.

неділя

20 ТРАВНЯ

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Спорт для всіх. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 8.45 — Тираж «Спортлото». 9.00 — «Зранку раненько!». 10.00 — «На службі Вітчизні». 11.00 — Ранкова розважальна програма. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — До 45-річчя Перемоги. Художній фільм. «Повстанницька історія». 7 і 8 серії. 15.00 — Здоров'я. 15.45 — «Музичний кіоск». 16.15 — Сільська година. 17.30 — У світі казок і

пригод. «Дикі лебеді». Художній фільм. 19.05 — Мультифільм. 19.30 — «Все могло бути інакше!». Художній фільм. 21.00 — Час. 21.40 — Думки про вічне. Недільна моральна проповідь. 21.55 — Футбольний огляд. 22.25 — Прем'єра документального фільму «Ех, Росіє, ти, Росіє...» Фільм 1 і 2.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «У неділю вранці». 10.50 — Урок без дзвоника. 11.15 — Для дітей. Художній телефільм «Мері Поппінс, до побачення». 2 серія. 12.30 — Новини. 12.45 — Для дітей. Канал «Д». 14.15 — Село і люди. 14.45 — Народні мелодії. 15.00 — Фінал кубку УТФ з гандболу. Жінки. 16.20 — В країні мультяндії. 17.15 — Служба солдатська. 18.15 — Художній фільм «Кохана жінка механіка Гаврилова». 19.30 — Ви нам писали. 20.00 — Актуальна камера. 20.40 — На добраніч, діти! 20.55 — Представляє Юнеско. Відеофільм «Символи Іспанії». 21.15 — Музичний фільм. 21.30 — Всесоюзне шевченківське свято. «В сім'ї вольний, новий». В перерві — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — На заряду, ставай! 8.15 — «Музики!...» Художній фільм із субтитрами. 9.45 — Виступає каверт баяніст. 9.55 — «Іван Бровнін на Ціліні». Художній фільм. 11.30 — Клуб мандрівників (із сурдоперекладом). 12.30 — «Дітям про звірят». 13.00 — «Сходина до Парнасу». Художньо-публіцистична програма. 14.00 — Документальний фільм із циклу «Земля тривоги нашої...». 14.30 — Відеоналі «Радянська Росія». 17.00 — «Планета». Міжнародна програма. 18.00 — Відеоблок «Народна творчість». 20.00 — На добраніч, діти! 20.15 — Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки. Збірна КНР — збірна СРСР. 21.00 — Час (із сурдоперекладом). 21.40 — «Шостий сірник». Художній фільм із серії «Деррік» (ФРН). 22.40 — Міжнародний фестиваль фізичних єдиноборств. 23.25 — Чоловіки. Чемпіонат СРСР. Чоловіки. СКА (Мінськ) — «Динамо» (Астрахань).

КОНСУЛЬТПУНКТ

Добрий день, друзі. Ви помітили, як рідко з'являється рубрика «Консультації». Справа у тому, що ви все менше звертаєтесь в газету по допомозі. Але ми не відмовляємо вам, і якщо когось цікавлять якісь питання, будь ласка, пишіть нам.

З Кіровоградського району надійшов лист від Юлії Титаренко. Дівчина працює на будівництві, але мріє стати бібліотекарем. Радимо Юлії і всім, хто цікавиться цією професією, надіслати документи до ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОГО КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОГО ТЕХНІКУМУ. Його адреса: 317900, м. ОЛЕКСАНДРІЯ, КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ, вул. ДІБРОВИ, 47. Тут є спеціальний факультет бібліотечної справи, де можна набутти улюбленої професії.

Порадити подругам Наташі і Тані з Устинівського району, що мріють про художню училище, можемо лише одне, вступати до ОДЕСЬКОГО ХУДОЖНЬОГО УЧИЛИЩА, де можна навчатися з таких дисциплін: 1) викладання креслення і малювання; 2) художня кераміка; 3) художнє оформлення; 4) скульптура. Але у зв'язку з реформою народної освіти радимо вам написати до училища, де ви отримаєте повну консультацію, якої не може дати газета. Занотуйте адресу: 270057, м. ОДЕСА-57, вул. РАДЯНСЬКОЇ АРМІЇ, 14/16. ХУДОЖНЄ УЧИЛИЩЕ ІМЕНІ Б. М. ГРЕКОВА, у Кіровограді художнього училища немає. Вас хтось неправильно інформував. СПТУ № 8 готує кадри зовсім інші.

Володя Шаповал, будь ласка, запиши адресу НОВОГОРОДКІВСЬКОГО СПТУ № 36. 317410. НОВОГОРОДКА, вул. КІРОВА, 14.

316050, КІРОВОГРАД, вул. КОМПАНІЙЦЯ, 63/17. За цією адресою знаходиться СПТУ № 15. де можна вивчитися на кулінара, як того бажає наша дописувачка Катерина з Вільшанки. І певно не тільки вона.

Щоб стати співачкою, — відповідаємо на запитання Ані Маренич з села Жовтневого Устинівського району, — треба мати талант. І, крім того, музичну освіту. Якщо ти вчилася у музичній школі, можеш вступити до музичного училища. Воно є у Кіровограді. Ось його адреса: 316050, КІРОВОГРАД, 50, вул. ЛЕНІНА, 10.

Трапляються й винятки. Але про те, як всіма стати співачкою, краще порадитися з фахівцями. Отже, Ано, звертайся до музичного училища.

Лілія Коваленко з Кіровограда, що хоче стати диригентом Українського радіо, радимо вступити до Київського інституту театрального мистецтва імені І. К. Карпенка-Нарого. Його адреса: 252034, м. КИЇВ, вул. ВЕЛИКА ПІДВАЛЬНА, 40. Дирикторів тут не готують. Але, маючи професію актора, найлегше стати диригентом радіо і телебачення.

Дівчаткам з села Веселівки, що бажають набути професію кравців, радимо записати адресу: 316050, КІРОВОГРАД, ПРОВУЛОК ТЕАТРАЛЬНИЙ, 8. СПТУ № 18.

Тільки радимо перед тим, як надіслати документи, дістати рекомендацію відповідних установ. Наприклад, райпобуткомбінатів.

«ОБЕРІГ-90»

«Як білих журавлів, як первоцвіт раніший, як старовинний спів, рятуючи рідне слово...». Замість поезії Лариси Машеріної став девізом фестивалю української пісні та співаної поезії «Оберіг-90», що відбувається у Луцьку з 8 по 10 червня.

І хоча «неофіційний» фестиваль отримав нещодавно офіційне визнання, його мета і завдання не змінилися. Це, передусім створення нормального «життєвого середовища» для авторів та виконавців з допомогою залучення у творчий процес української молоді з усіх областей України, союзних республік та закордону, виявлення нових музичних творів, що досі не звучали, піднесення рівня читабельності і популярності української поезії.

Наш «Оберіг-90» фестиваль без вінових обмежень і поділу на формали та «неформали». Співаки чекають концерти у найбільшому кіноконцертному залі міста Луцька, який дирекція фестивалю орендує повністю на час проведення фестивалю. У фестивальному центрі окрім гала-концертів вас чекають супутні заходи фестивалю: знайомство з молодими поетами республік, новими концертними програмами творчих колективів, виставки. Перший і другий фестивальні дні завершуватимуть доповідні — творчі зустрічі співаків у нічному клубі, а третій — учасники фестивалю розпочнуть «за круглим столом» на тему: «Українська авторська пісня: між минулим і майбутнім». Учасників творчої дискусії чекає одна приємна несподіванка... І завершить фестивальну програму заключ-

ний концерт, на якому кращі — з точки зору міжнародного глядацького журі — ліричні, соціоніричні, патріотичні, жартиліви, дитячі пісні (детальніше про нагороди у Положенні) отримають спеціальні призи громадських організацій.

Якщо для учасників фестивалю дирекція замовила 600 місць у готелях міста Луцька, то для глядачів і клубів самодіяльної пісні, ми маємо намір організувати спеціальне фестивальне наметове містечко на засадах Міжнародної федерації молодіжних баз: мінімум вигод за мінімальну плату, але максимальні можливості для спілкування.

Для підготовки друкарської продукції фестивалю, випусків спеціального бюлетеня, режисури концертів дирекція пропонує авторам та виконавцям до 15 травня надіслати на адресу: 263000, м. Луцьк, вулиця Шопена, 1, молодіжний центр «Волинь», «Оберіг-90» тексти трьох нових творів, короткі творчі біографії, знімки — чорно-білі довільного формату.

Назви та імена спонсорів фестивалю фігуруватимуть у повідомленнях засобів масової інформації, у фестивальному бюлетені, на рекламних вивісках у концертному залі, а самі концерти записуватимуть для теле- та відеопрограм. Отримавши фестивальні пропозиції керівникам підприємств, державних установ та організацій кооперативів укладати угоди про умови рекламування їхньої продукції, послуг тощо. Адреса дирекції: 263000, м. Луцьк, Шопена, 1. ДИРЕКЦІЯ ФЕСТИВАЛЮ «ОБЕРІГ-90».

Телефони для довідок: оргкомітет фестивалю 4-73-62, 2-38-68, дирекція фестивалю 2-71-52.

Оргкомітет фестивалю «Оберіг-90».

Таким буде Пам'ятний знак воїнам-інтернаціоналістам усіх поколінь, що постане у сквері Ленінського комсомолу.

ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНЕ УЧИЛИЩЕ № 33 м. ОЛЕКСАНДРІЙ

ОГОЛОШУЄ

прийм учнів на 1990—1991 навчальний рік.

Училище готує спеціалістів: з числа учнів, що закінчили 9 класів загальноосвітньої школи за такими спеціальностями: електромонтер сільської електрифікації і зв'язку, водій вантажної;

машиніст холодильних установок; продавець продовольчих товарів; кухар; приймальник замовлень комплексних приймальних пунктів, водій автомобіля; слюсар по ремонту та експлуатації газового обладнання, водій автомобіля.

Випускники одержують диплом про середню освіту з присвоєнням кваліфікації. Строк навчання — 3 роки;

без одержання середньої освіти за такими спеціальностями: тракторист-машиніст широкого профілю — строк навчання 1 рік; швачка, швачка-мотористка (для роботи на Олександрійській швейній фабриці) — строк навчання 1 рік;

Особи, що мають середню освіту, приймаються на навчання за спеціальностями:

тракторист-машиніст 3-го класу — строк навчання 1 рік; кухар — строк навчання 8,5 місяця; кухар-кондитер — строк навчання 1 рік; приймальник замовлень комплексних приймальних пунктів, водій автомобіля — строк навчання 1 рік; кіномеханік, водій автомобіля — строк навчання 1,5 року; фотограф-ретушер — строк навчання 1 рік.

Учні, що навчаються в училищі понад 10 місяців, забезпечуються безплатним харчуванням, парадним, повсякденним та робочим одягом.

Встигаючи учні одержують стипендію 10 крб. Учні, що навчаються менше 10 місяців і встигають з усіх предметів, одержують стипендію 30 крб.

Учням, зарахованим на навчання, надається гуртожиток. Під час виробничої практики вони одержують 75 процентів від заробленої ними суми.

В училищі створені всі необхідні умови для навчання та відпочинку учнів. Працюють гуртки технічної творчості, художньої самодіяльності, спортивні секції, кінофотостудії.

Для вступу в училище треба подати такі документи:

заяву, автобіографію, свідоцтво або атестат про освіту, свідоцтво про народження, медичну довідку про стан здоров'я (форма № 086-у), шість фотокартки 3x4 см, довідку з місця проживання або паспорт.

Приймальна комісія працює з 8.00 до 16.00, крім неділі.

Зарахування до училища проводиться на основі конкурсу документів про освіту та результатами співбесіди.

Початок занять — 1 вересня, для осіб, що мають середню освіту — в міру комплектування груп.

Адреса училища: 317900, м. Олександрія Кіровоградської обл., вул. Трудових резервів, 1.

Телефони: 5-11-03, 5-10-80, 5-16-22, 5-17-84.

Іхати автобусами: №№ 1, 2, 3, 4, 14 до зупинки «Жовтневий мікрорайон».

Якщо ви бажаете відпочити, цікаво провести годину-другу — відвідайте міський молодіжний центр дозвілля «Погляд». Там протягом тижня демонструватимуться такі фільми:

НЕДІЛЯ, 13 ТРАВНЯ

10.00 «Срібні яструби». США. Фантастичний мультфільм.

11.30 — «Дикі острови». США. Пригоди.

13.30 «Вхід у лігво дракона». В головній ролі Брюс Лі.

15.30 «Зоряні війни». 3 серія. США. Фантастика.

17.30 «Вхід у лігво дракона».

19.30 «Ліцензія на вбивство». США. (Джеймс Бонд-007).

21.30 «Генделен». США. Фантастичний пригодницький фільм.

КІРОВОГРАД, вул. ПОЛТАВСЬКА, 71

ПОНЕДІЛОК, 14 ТРАВНЯ

10.00 «Гулівер». США. Повнометражний мультфільм У. Діснея.

11.30 «Помста Нінзя». США. Бойовик.

13.30 «Той, хто йде крізь полум'я». США. В головній ролі Ч. Норріс.

15.30 «Свідок». США. Детектив.

17.30 «Той, хто йде крізь полум'я».

19.30 «Вовчий капкан». Детектив. У головній ролі Жан Поль Бельмондо.

21.30 «Шалені гроші». США. Комедія.

ВІТРОК, 15 ТРАВНЯ

10.00 «Супер Кіт». Повнометражний мультфільм У. Діснея.

11.30 «Помста Нінзя III». Китай.

13.30 «Прийнятні хлопці носять лише чорне». США. В головній ролі Ч. Норріс.

15.30 «Останній зоряний воїн». США. Фантастика.

17.30 «Прийнятні хлопці носять лише чорне».

19.30 «Великий сон». Англія. Детектив.

21.30 «Близько». США. Комедія. В головній ролі Арнольд Шварценеггер.

СЕРЕДА, 16 ТРАВНЯ

10.00 «Майт Маус». США. Серіал про мишу У. Діснея.

11.30 «Перемога». 1 частина. Фантастика.

13.30 «Вторгнення в США». В головній ролі Ч. Норріс.

15.30 «Раш». США. Бойовик.

17.30 «Вторгнення в США».

19.30 «Китайський квартал». Англія. Детектив. У головній ролі Ніколсон.

21.30 «Рекрути». США. Комедія.

ЧЕТВЕР, 17 ТРАВНЯ

10.00 «Таємниця інституту гігієни людини». США. Повнометражний мультфільм.

11.30 «Перемога». 2 частина. США. Фантастика.

13.30 «Вимушена помста». США. Бойовик. У головній ролі Ч. Норріс.

15.30 «Близько». США.

17.30 «Вимушена помста».

19.30 «Озорок». США. Детектив.

21.30 «Вверх за течією ріки». США. Комедія.

П'ЯТНИЦЯ, 18 ТРАВНЯ

10.00 «Аліса в країні чудес». Повнометражний фільм У. Діснея.

11.30 «Перемога». 3 частина. США. Фантастика.

13.30 «Сила металу». США. Бойовик.

15.30 «Операція «А». Поліцейський бойовик. У головній ролі Д. Чен.

17.30 «Сила металу».

19.30 «Три жандарми в Нью-Йорку». Франція. Комедія. В головній ролі Луї-Де Фюнес.

21.30 «Пирати в ефірі». ФРН. Комедія.

СУБОТА, 19 ТРАВНЯ

10.00 «Том і Джері». Серіал мультфільмів про кота і мишу У. Діснея.

11.30 «Перемога». 4 частина. США. Фантастика.

13.30 «Сталевий світанок». США. Бойовик.

15.30 «Операція «Б». Поліцейський бойовик. У головній ролі Д. Чен.

17.30 «Сталевий світанок».

19.30 «Людина-летюча миша». США. Фантастика.

21.30 «Пришелець». США. Фантастика.

НЕДІЛЯ, 20 ТРАВНЯ

10.00 Серіал мультфільмів про собаку і півня кінокомпанії Варчор Бразерс.

11.30 «Перемога». 5, 6 частини. США. Фантастика.

13.30 «Спецполіція». Франція. Детектив.

15.30 «Зоряні ірки». Фантастика. В головній ролі Майкл Джексон.

17.30 «Спецполіція».

19.30 «Наф» «Гірський кришталь». США. В головній ролі С. Сталоне.

21.30 «Чужі». США. Фантастика.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові

НАША АДРЕСА:

316050, МПС, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26; відповідального секретаря — 2-27-65; секторів: комуністичного, військово-патріотичного виховання — 4-66-79; культури, моралі та студентської молоді — 2-29-92; комсомольського життя та економіки — 2-04-84, 4-64-21; спорту — 4-64-21; учнівської молоді — 2-59-82; соціальних проблем — 4-66-79; фотолабораторії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83.

Редактор
В. ІВАЩУК.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БК 02395.

Газета виходить щосуботи.

Зам. № 228.

Індекс 61103. Тираж 36 000.